

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 7

Rozeslána dne 17. ledna 2001

Cena Kč 34,10

O B S A H:

23. Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví druhy potravin určené pro zvláštní výživu a způsob jejich použití
24. Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška č. 324/1997 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, o přípustné odchylce od údajů o množství výrobku označeného symbolem „e“

23

VYHLÁŠKA

Ministerstva zemědělství
ze dne 22. prosince 2000,

kterou se stanoví druhy potravin určené pro zvláštní výživu a způsob jejich použití

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 18 písm. a) a g) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 306/2000 Sb., (dále jen „zákon“):

Oddíl 1

Obecná ustanovení

§ 1

(1) Pro účely této vyhlášky se potravinami určenými pro zvláštní výživu rozumí potraviny, které se svým zvláštním složením nebo zvláštním výrobním postupem zřetelně odlišují od potravin pro běžnou spotřebu, jsou vhodné pro výživové účely stanovené touto vyhláškou a uvádějí se do oběhu s označením účelu použití.

(2) Při stanovení výživových účelů podle odstavce 1 se vychází ze zvláštních nutričních požadavků
a) určitých skupin osob, jejichž trávicí proces nebo látková přeměna je narušená, nebo
b) určitých skupin osob, nacházejících se ve zvláštním fyziologickém stavu a které proto mohou mít specifické výhody z řízené spotřeby určitých látok v potravinách, nebo
c) zdravých kojenců a malých dětí.

(3) Za potraviny pro zvláštní výživu se nepovažují potraviny bez přidaného cukru a dalších přírodních sladidel a jiných potravin užívaných pro své sladivé účinky.

§ 2

Druhy potravin určených pro zvláštní výživu

Potravinami určenými pro zvláštní výživu jsou

- a) potraviny pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu,
- b) potraviny pro obilnou výživu a ostatní výživu jinou než obilnou určenou pro kojence a malé děti,
- c) potraviny pro diety s omezeným množstvím energie určené ke snižování tělesné hmotnosti,
- d) potraviny pro zvláštní lékařské účely,
- e) potraviny určené k uspokojování nároků při zvýšeném tělesném výkonu, zvláště sportovním,
- f) potraviny s nízkým obsahem laktózy nebo bezlaktózové,
- g) potraviny bezlepkové,
- h) potraviny s nízkým obsahem bílkovin,
- i) potraviny bez fenylalaninu,
- j) potraviny s nízkým a velmi nízkým obsahem sodíku nebo bez sodíku,
- k) potraviny určené pro diabetiky,
- l) doplňky stravy.

§ 3

Označování potravin určených pro zvláštní výživu

(1) Kromě údajů uvedených v § 6 zákona se na obale potravin určených pro zvláštní výživu uvedou údaje o

- a) návodu k přípravě, pokud potravina přípravu před spotřebou vyžaduje, a upozornění na nezbytnost dodržet tento návod,
- b) původu bílkoviny rostlinného nebo živočišného, popřípadě hydrolyzátu bílkovin ve výrobku, pokud je bílkovina na obale uvedena jako složka,
- c) způsobu uchovávání a době spotřeby po otevření obalu spotřebitelem, vyžaduje-li to charakter potraviny a je-li potravina určena k postupné spotřebě,
- d) označování jednotlivých druhů potravin určených pro zvláštní výživu uvedené v § 6, 9, 12, 15, 18, 20, 22, 24, 26, 28 a 31.

(2) Potraviny určené pro zvláštní výživu se označují dobou použitelnosti nebo datem minimální trvanlivosti. Po uplynutí doby minimální trvanlivosti lze potraviny pro zvláštní výživu uvádět do oběhu k jinému než původnímu účelu a za podmínky, že jsou zdravotně nezávadné a je-li na nich zřetelně označen doporučený způsob použití.

(3) Potraviny určené pro zvláštní výživu nelze na obalu označit

- a) informací, že při jejich použití není třeba rady lékaře,
- b) slovy „dietní“ nebo „dietetický“ samostatně nebo ve spojení s jinými slovy, pokud není vyjádřen účel jejich použití.

Oddíl 2

Potraviny pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu pro malé děti a pro zvláštní druhy kojenecké výživy

§ 4

- (1) Pro účely této vyhlášky se rozumí
 - a) kojenci děti do ukončeného 12. měsíce věku,
 - b) malými dětmi děti od ukončeného jednoho roku do ukončeného 3. roku věku,
 - c) počáteční kojeneckou výživou potraviny určené pro výživu zdravých kojenců od narození do prvních čtyř až šesti měsíců života, které odpovídají výživovým nárokům této skupiny. Počáteční kojenecká výživa může obsahovat bílkoviny kravského mléka, sojové bílkoviny a hydrolyzované bílkoviny. Počáteční mléčnou kojeneckou výživou je výživa vyrobená na základě bílkoviny kravského mléka,
 - d) pokračovací kojeneckou výživou potraviny určené pro výživu zdravých kojenců starších čtyř měsíců a malých dětí, které tvoří základní část tekutého podílu smíšené stravy, vhodné pro tuto skupinu. Pokračovací mléčnou kojeneckou výživou je výživa vyrobená na základě bílkoviny kravského mléka.

(2) Zvláštními druhy kojenecké výživy jsou

- a) počáteční mléčná výživa pro nedonošené děti a děti s nízkou porodní hmotností,
- b) mléčná výživa s hydrolyzovanou bílkovinou, určená k výživě kojenců a malých dětí s alergií na bílkovinu kravského mléka nebo k předcházení alergickým onemocněním, do které patří zejména přípravky
 - 1. s vysokým stupněm hydrolyzy bílkoviny,
 - 2. s nízkým stupněm hydrolyzy bílkoviny,
- c) speciální výrobky, jakými jsou mléka s nízkým obsahem laktózy, mléka antirefluxová, přípravky k obohacování mateřského mléka pro děti nízkých hmotnostních skupin, přípravky výživy pro kojence na bázi aminokyselin,
- d) výživa na bázi sóji.

§ 5

Požadavky na složení potravin pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu pro malé děti

- (1) Počáteční a pokračovací kojenecká výživa se vyrábí ze zdrojů bílkovin a podle potřeby i z dalších složek uvedených v přílohách č. 1 až 3. Složení počáteční a pokračovací kojenecké výživy musí být takové, aby příprava ke spotřebě vyžadovala pouze přidání vody vhodné pro kojence.

(2) Požadavky na

- a) základní složení potravin pro počáteční kojenec kou výživu jsou uvedeny v příloze č. 1,
- b) složení potravin pro pokračovací kojeneckou výživu jsou uvedeny v příloze č. 2,
- c) potravní doplňky povolené k použití pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu pro malé děti jsou uvedeny v příloze č. 3,
- d) podmínky pro použití zvláštních informací pro označování potravin pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu pro malé děti jsou uvedeny v příloze č. 4,
- e) referenční hodnoty nutričních faktorů pro označení výživové hodnoty potravin pro výživu kojenců a malých dětí jsou uvedeny v příloze č. 8.

(3) Za účelem porovnání obsahu některých biologicky účinných látek v potravinách pro kojeneckou výživu je uveden

- a) obsah esenciálních a semiesenciálních aminokyselin v mateřském mléce v příloze č. 5,
- b) přehled obsahu aminokyselinového složení kaseinu a bílkovin mateřského mléka v příloze č. 6,
- c) průměrný obsah minerálních látek v kravském mléce v příloze č. 7.

(4) V ostatním platí pro potraviny určené k počáteční a pokračovací kojenecké výživě požadavky vyplývající ze zvláštního právního předpisu.¹⁾

§ 6

Označování potravin pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu pro malé děti

(1) Součástí názvu potravin pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu pro malé děti je u potravin

- a) uvedených v § 4 odst. 1 písm. c) označení „počáteční kojenecká výživa“,
- b) uvedených v § 4 odst. 1 písm. d) označení „pokračovací kojenecká výživa“.

(2) Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a v § 3 se na obalu potravin pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu pro malé děti uvede

- a) u počáteční kojenecké výživy informace, že potravina je vhodná pro výživu kojenců od narození, nejsou-li kojeni,
- b) u počáteční kojenecké výživy, která neobsahuje

přídavek železa, informace, že při podávání kojencům starším čtyř měsíců musí být celková potřeba železa doplněna z jiných zdrojů,

- c) u pokračovací kojenecké výživy informace, že potravina je vhodná pouze pro výživu kojenců starších čtyř měsíců a malých dětí, dále informace, že by potravina měla tvořit pouze část smíšené stravy a nemá se používat jako náhrada mateřského mléka během prvních čtyř měsíců života,
- d) u počáteční a pokračovací kojenecké výživy využitelná energetická hodnota vyjádřená v kJ i kcal a číselně vyjádřený obsah bílkovin, tuků a sacharidů ve 100 ml potraviny připravené k použití podle návodu výrobce,
- e) u počáteční a pokračovací kojenecké výživy číselně vyjádřená průměrná hodnota obsahu vitaminů a minerálních látek podle přloh č. 1 a 2 a dále tam, kde je to vhodné, i průměrná hodnota obsahu cholinu, inositolu, karnitinu a taurinu ve 100 ml potraviny připravené k použití podle návodu výrobce.

(3) U pokračovací kojenecké výživy může označení kromě číselných údajů o množství vitaminů a minerálních látek také obsahovat vyjádření procentního podílu referenční hodnoty podle přílohy č. 8, pokud se rovná nejméně 15 % referenční hodnoty.

(4) Na obalu potravin pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu pro malé děti se mohou uvést i zvláštní informace uvedené v příloze č. 4.

(5) Součástí označení počáteční kojenecké výživy je upozornění, které se uvede slovy: „Důležité upozornění“ nebo jejich rovnocennou obdobou a doplněním textu vyjadřujícím:

- a) přednost kojení před výrobky kojenecké výživy,
- b) doporučení, aby výrobek byl užíván jen na základě doporučení lékaře nebo kvalifikované osoby v oblasti výživy lidí, farmacie nebo péče o matku a dítě.

(6) Na obalu potravin pro počáteční kojeneckou výživu nesmí být obsaženy

- a) obrázky kojenců ani jiné obrázky nebo tvrzení, které by idealizovalo výrobek; přípouští se však grafická znázornění pro snadnou identifikaci výrobků a znázornění způsobu přípravy,
- b) pojmy „humanizovaný“ nebo „maternizovaný“.

¹⁾ Vyhláška č. 294/1997 Sb., o mikrobiologických požadavcích na potraviny, způsobu jejich kontroly a hodnocení, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 298/1997 Sb., kterou se stanoví chemické požadavky na zdravotní nezávadnost jednotlivých druhů potravin a potravinových surovin, podmínky jejich použití, jejich označování na obalech, požadavky na čistotu a identitu přídatných látek a potravních doplňků a mikrobiologické požadavky na potravní doplňky a látky přidatné, ve znění pozdějších předpisů.

Oddíl 3

Potraviny pro obilnou výživu a ostatní výživu jinou než obilnou určenou pro kojence a malé děti

§ 7

(1) Potravinami pro obilnou výživu pro kojence a malé děti jsou

- a) jednoduché obilné výrobky, zejména obilné kaše, které se připravují přidáním mléka nebo jiné vhodné tekutiny,
 - b) obilné výrobky s přidanou potravinou bohatou na bílkoviny, zejména obilnomléčné kaše, které se připravují přidáním vody nebo jiné tekutiny neobsahující bílkoviny,
 - c) těstoviny, které se konzumují po uvaření ve vroucí vodě nebo jiné vhodné tekutině,
 - d) suchary a sušenky, které se konzumují buď přímo nebo po rozmléchní a smíchání s vodou, mlékem nebo jinou vhodnou tekutinou,
- (dále jen „obilné příkrm“).

(2) Potravinami pro ostatní výživu jinou než obilnou určenou pro kojence a malé děti (dále jen „ostatní příkrm“) jsou příkrmy nemléčného typu na bázi ovoce, zeleniny nebo masa, s možným přídavkem cukru a člení se na

- a) ovocné příkrmы (výživa, přesnídávka, pyré, dezert),
- b) ovocné příkrmы s jogurtem, tvarohem nebo jiným vhodným mléčným zakysaným výrobkem,
- c) ovocnoobilné příkrmы,
- d) ovocnozeleninové příkrmы,
- e) zeleninové příkrmы, polévkы,
- f) masozeleninové příkrmы, polévkы,
- g) masové příkrmы,
- h) nápoje na ovocném, zeleninovém, bylinném základě nebo na základě jejich směsi, čajové nápoje na bylinném nebo ovocném základě a ovocné nebo zeleninové koncentráty.

(3) Obilné a ostatní příkrmы jsou určeny pro výživu zdravých kojenců a zdravých malých dětí nebo k příkrmování malých dětí, které jsou převáděny na smíšenou stravu.

§ 8

Požadavky na složení obilných a ostatních příkrmů

(1) Obilné a ostatní příkrmы se vyrábí

- a) ze surovin, jejichž vhodnost pro zvláštní výživu

kojenců a malých dětí byla prokázána všeobecně uznávanými vědeckými poznatkы,

- b) s použitím potravních doplňků a složek uvedených v přílohách č. 9 až 12.

(2) Požadavky na základní složení obilných a ostatních příkrmů jsou uvedeny v přílohách č. 9 a 10.

(3) Potraviny pro obilné a ostatní příkrmы musí odpovídat požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy,¹⁾²⁾ pokud tato vyhláška nestanoví jinak.

§ 9

Označování obilných a ostatních příkrmů

(1) Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se na obalu obilných a ostatních příkrmů uvede

- a) označení věku kojence nebo malého dítěte, ktere mu je příkrm určen,
- b) informace, zda potravina obsahuje lepek, je-li vyznačený věk pro použití potraviny nižší šesti měsíců,
- c) využitelná energetická hodnota vyjádřená v kJ i v kcal na 100 g nebo 100 ml výrobku a číselně vyjádřený obsah bílkovin, tuků a sacharidů ve 100 g nebo 100 ml potraviny tak, jak je prodávána, nebo tam, kde je to vhodné, po přípravě k použití podle návodu výrobce,
- d) číselně vyjádřená průměrná hodnota obsahu vitamínů a minerálních látek podle příloh č. 9 a 10 ve 100 g nebo 100 ml potraviny tak, jak je prodávána, nebo tam, kde je to vhodné, po přípravě k použití podle návodu výrobce.

(2) U vitaminů a minerálních látek může označení také obsahovat procentní podíl referenčních dávek ve 100 g nebo 100 ml nebo v jedné porci, pokud množství těchto látek představuje alespoň 15 % této hodnoty.

Oddíl 4

Potraviny pro diety s omezeným množstvím energie určené ke snižování tělesné hmotnosti

§ 10

(1) Potraviny pro diety s omezeným množstvím energie určené ke snižování tělesné hmotnosti (dále jen „potraviny pro redukční diety“) jsou potraviny se zvláštním složením, které při použití podle návodu výrobce představují

- a) úplnou náhradu celodenní stravy,
- b) náhradu jednoho či více hlavních jídel v rámci celodenní stravy.

²⁾ Vyhláška č. 298/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(2) Potraviny pro redukční diety jsou určeny ke snižování nebo udržování tělesné hmotnosti osob starších 18 let.

§ 11

Požadavky na složení potravin pro redukční diety

(1) Požadavky na složení potravin pro redukční diety jsou uvedeny v příloze č. 13.

(2) Všechny jednotlivé složky potravin pro redukční diety, které ve vzájemné kombinaci vytvářejí úplnou náhradu celodenní stravy, musí být obsaženy v jediném společném obalu.

§ 12

Označování potravin pro redukční diety

(1) Potraviny pro redukční diety musí být označené,

- a) jde-li o potraviny uvedené v § 10 odst. 1 písm. a) slovy: „náhrada celodenní stravy pro regulaci hmotnosti“,
- b) jde-li o potraviny uvedené v § 10 odst. 1 písm. b), údaji, zda se jedná o náhradu jednoho nebo více hlavních jídel pro regulaci hmotnosti.

(2) Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se na obalu potravin pro redukční diety uvedou údaje

- a) o energetické hodnotě vyjádřené v kJ a kcal a o obsahu bílkovin, sacharidů a tuků ve 100 g nebo 100 ml potraviny připravené k použití podle návodu výrobce nebo v množství této potraviny, které nahrazuje jeden pokrm,
- b) o průměrném množství každé minerální látky a vitamínu, pro které jsou stanoveny požadavky v příloze č. 13, ve 100 g nebo 100 ml potraviny určené k použití podle návodu výrobce nebo též v množství této potraviny, které nahrazuje jeden pokrm. U potravin uvedených v § 10 odst. 1 písm. b) se dále uvedou údaje o vitaminech a minerálních látkách v procentech doporučené denní dávky podle zvláštního právního předpisu³⁾ v uvedeném množství;

údaje podle písmen a) a b) se mohou vyjádřit také na jednu porci, je-li uvedena velikost porce a počet porcí v jednom balení.

(3) Na obalu potravin pro redukční diety musí být upozornění

- a) na možnost výskytu projímavých účinků, jestliže použití potraviny podle návodu výrobce vede k příjmu vícesytných alkoholů (polyolů) v množství více než 20 g denně,

- b) na nutnost dodržovat dostatečný denní příjem tekutin,
- c) že potravina zajišťuje veškeré základní živiny v potřebném množství na jeden den u potravin uvedených v § 10 odst. 1 písm. a),
- d) že se potravina nemá používat bez porady s lékařem děle než tři týdny u potravin uvedených v § 10 odst. 1 písm. a),
- e) že potravina splňuje očekávaný účel pouze jako součást nízkoenergetické výživy u potravin uvedených v § 10 odst. 1 písm. b) a že nezbytnou součástí výživy spotřebitele mají být i běžné potraviny.

(4) Označení potravin určených pro redukční diety nesmí obsahovat údaj o rychlosti nebo mříž úbytku hmotnosti v důsledku jejich používání nebo údaj o snížení pocitu hladu nebo zvýšení pocitu sytosti.

Oddíl 5

Potraviny pro zvláštní lékařské účely

§ 13

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumí potravinami pro zvláštní lékařské účely

- a) potraviny zvlášť vyrobené či složené pro účely dietního ovlivňování pacientů při použití pod lékařským dohledem; jde o potraviny určené ke krytí výživových potřeb, nikoli k léčebným účelům,
- b) potraviny, které jsou určeny pro výživu osob s omezenou nebo narušenou schopností požívat, trávit, absorbovat, metabolizovat nebo vylučovat běžné potraviny, určité výživné látky obsažené v těchto potravinách nebo jejich metabolismu, nebo pro výživu osob s požadavky na výživu změněnými do té míry, že jejich řízené výživy nelze dosáhnout úpravou běžné stravy, využitím jiných druhů potravin pro zvláštní výživu ani jejich kombinací.

(2) Potravinami pro zvláštní lékařské účely jsou

- a) nutričně kompletní potraviny se standardním složením živin, které mohou být jediným zdrojem výživy, pokud jsou používány podle návodu výrobce,
- b) nutričně kompletní potraviny se složením živin specificky adaptovaným pro dané onemocnění, poruchu nebo zdravotní situaci, které mohou být jediným zdrojem výživy za předpokladu, že budou používány podle návodu výrobce,

³⁾ Vyhláška č. 293/1997 Sb., o způsobu výpočtu a uvádění výživové (nutriční) hodnoty potravin a o značení údaje o možném nepříznivém ovlivnění zdraví.

- c) nutričně nekompletní potraviny se standardním složením živin nebo složením adaptovaným specificky pro onemocnění, poruchu nebo zdravotní situaci, které nejsou vhodné jako jediný zdroj výživy.

Potraviny uvedené pod písmeny a) a b) mohou být použity také k náhradě části stravy nebo jako doplněk k obohacení stravy osob, pro které jsou určeny.

(3) Potraviny pro zvláštní lékařské účely se používají na základě doporučení lékaře nebo kvalifikované osoby v oblasti výživy lidí, farmacie nebo péče o matku a dítě.

§ 14

Požadavky na složení potravin pro zvláštní lékařské účely

(1) Složení potravin pro zvláštní lékařské účely musí odpovídat správným zdravotním a výživovým zásadám a jejich použití podle návodu výrobce musí být bezpečné a musí být prospěšné a účinné při naplňování zvláštních výživových požadavků osob, pro které jsou určeny, a to v souladu s obecně uznávanými vědeckými poznatkami.

(2) Požadavky na složení potravin pro zvláštní lékařské účely jsou uvedeny v příloze č. 14.

§ 15

Označování potravin pro zvláštní lékařské účely

(1) Součástí názvu potravin pro zvláštní lékařské účely musí být označení slovy: „dietetní potravina pro zvláštní lékařské účely“.

(2) Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se na obalu potravin pro zvláštní lékařské účely uvedou údaje

- o energetické hodnotě vyjádřené v kJ a kcal a o obsahu bílkovin, sacharidů a tuků ve 100 g nebo 100 ml potraviny tak, jak je prodávaná, a kde je to vhodné, na 100 g nebo 100 ml potraviny připravené k použití podle návodu výrobce nebo v množství této potraviny, které nahrazuje jeden pokrm, za předpokladu, že bude na obalu uveden počet pokrmů v jednom balení,
- o průměrném množství každé minerální látky a vitamINU podle přílohy č. 14 ve 100 g nebo 100 ml potraviny tak, jak je prodávaná, a kde je to vhodné, na 100 g nebo 100 ml potraviny připravené k použití podle návodu výrobce nebo v množství této potraviny, které nahrazuje jeden pokrm,
- o osmolalitě nebo osmolaritě tam, kde je to vhodné.

(3) Na obalu potravin pro zvláštní lékařské účely musí být označení „Důležité upozornění“ nebo jeho obdoba vyjadřující upozornění, že

- potravina musí být používána na základě doporučení lékaře nebo kvalifikovaného pracovníka v oblasti klinické výživy,
- potravina je či není vhodná jako jediný zdroj výživy,
- potravina je určena pro specifickou věkovou skupinu, je-li to potřebné,
- používání potraviny může vést k ohrožení zdraví, pokud bude užívána osobami, které nemají chorobu, poruchu či zdravotní stav, pro který je potravina určena. To platí pouze v případě, že takové ohrožení zdraví připadá v úvahu.

(4) Na obalu potravin pro zvláštní lékařské účely musí být dále uvedeny

- formulace „určeno k dietnímu postupu při...“ s vymenováním choroby, poruchy nebo zdravotního stavu, pro který je potravina určena,
- zvláštní předpoklady použití potraviny (v případě potřeby) a kontraindikace,
- popis vlastností a charakteristik, které činí použití potraviny účelným zvláště s ohledem na obsah živin, který je zvýšen, snížen, eliminován či jinak upraven, a důvody použití potraviny,
- v případě potřeby sdělení o způsobu použití této potraviny.

Oddíl 6

Potraviny určené k uspokojování nároků při zvýšeném tělesném výkonu, zvláště sportovním

§ 16

Pro účely této vyhlášky se potravinami určenými k uspokojování nároků při zvýšeném tělesném výkonu, zvláště sportovním, rozumí

- potraviny zajišťující vyšší přívod energie, které se svým zvláštním složením, zvláště vyšším obsahem energetických živin (sacharidů, tuků), zřetelně odlišují od potravin pro běžnou spotřebu a které obsahují nutrienty zvyšující využití energetických zdrojů (vitamin B₁, karnitin, chrom a jiné látky s takovým účinkem),
- potraviny podporující tvorbu svalstva, které svým složením, zvláště vysokým obsahem bílkovin, peptidů, či esenciálních aminokyselin jsou vhodné pro tento účel nebo které obsahují látky, které tomuto účelu napomáhají,
- nápoje určené pro sportovce, zvláště iontové nápoje, které obsahují látky zvyšující tělesný výkon, nebo nápoje, jejichž účelem je náhrada minerálů, k jejichž úbytku došlo v důsledku zvýšeného tělesného (sportovního) výkonu,
- isotonické nápoje, jejichž osmolalita (látkové množství osmoticky aktivních částic rozpuštěných v 1 kg vody) činí 290 ± 15 miliosmolů v 1 kg nápoje připraveného ke spotřebě,

- e) hypertonické nápoje, jejichž osmolalita činí 340 nebo více miliosmolů v 1 kg nápoje připraveného ke spotřebě,
- f) hypotonické nápoje, jejichž osmolalita činí 250 nebo méně miliosmolů v 1 kg nápoje připraveného ke spotřebě,
- g) ostatní specifické potraviny určené zejména pro výživu sportovců.

§ 17

Požadavky na složení potravin určených k uspokojování nároků při zvýšeném tělesném výkonu, zvláště sportovním

(1) U potravin zajišťujících vyšší přívod energie musí být složení a návod k použití upraven tak, aby

- a) při souběžném použití běžné stravy podíl energie a obsah dodaných tuků neprekročil 40 % denního přívodu energie,³⁾
 - b) denní příjem karnitinu neprekročil množství 1 g.
- (2) U potravin podporujících tvorbu svalstva
- a) musí být složení a návod k použití upraven tak, aby při souběžném použití běžné stravy celkové množství bílkovin, peptidů a aminokyselin neprekročilo 1,6 g na 1 kg tělesné hmotnosti za den,
 - b) musí při použití aminokyselin být jejich obsah tvořen souborem všech aminokyselin nebo skupinou esenciálních aminokyselin. Obsah jednotlivé aminokyseliny bez souběžné přítomnosti ostatních aminokyselin, peptidů či bílkovin je nepřípustný; při doporučeném dávkování nesmí denní přívod kreatinu překročit 25 g a nesmí být použity látky stanovené zvláštním právním předpisem.⁴⁾

(3) U nápojů určených pro sportovce

- a) může být obsaženo ve 100 ml nápoje ve stavu určeném ke spotřebě nejvýše 20 mg inositolu, 250 mg glukuronolaktonu (laktonu kyseliny glukuronové), 400 mg taurinu, 15 mg kofeinu a 50 mg extraktu guarany, přičemž ovocné a zeleninové šťávy určené pro tento účel nesmí obsahovat žádny kofein,
- b) které jsou charakterizovány jako isotonické, hypertonické nebo hypotonické, může být jako zdroj sodíku, draslíku a hořčíku použita látka povolená k obohacování potravin.

§ 18

Označování potravin určených k uspokojování nároků při zvýšeném tělesném výkonu, zvláště sportovním

(1) Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se na obalu potravin určených k uspokojování nároků při zvýšeném tělesném výkonu, zvláště sportovním, uvědou údaje

- a) o energetické hodnotě v kJ a kcal. Je-li energetická hodnota potraviny ve stavu, v jakém je uváděna do oběhu, nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml potraviny, lze údaj o energetické hodnotě nahradit slovy „energetická hodnota nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml“,
- b) o obsahu živin a potravních doplňků, zejména mastných kyselin, vitaminů, minerálních látek, stopových prvků v hmotnostních jednotkách µg, mg nebo g na 100 g nebo 100 ml potraviny, popřípadě na jiné vhodné množství, např. na jednu tabletu, kapsli nebo množství odpovídající denní dávce, které udávají potravině zvláštní výživové vlastnosti.

(2) Součástí názvu potravin určených k uspokojování nároků při zvýšeném tělesném výkonu, zvláště sportovním, musí být označení „vhodné pro sportovce“ nebo „vhodné při zvýšené tělesné zátěži“.

(3) Na obalu potravin určených k uspokojování nároků při zvýšeném tělesném výkonu, zvláště sportovním, musí být uveden účel použití podle § 16 a popis vlastností, které tento účel naplňují.

(4) U isotonických a hypertonických nápojů musí být na obalu udána osmolalita v miliosmol na 1 kg nápoje určeného ke spotřebě po přípravě podle návodu výrobce.

Oddíl 7

Potraviny s nízkým obsahem laktózy nebo bezlaktózové

§ 19

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) potravinami s nízkým obsahem laktózy potraviny obsahující nejvýše 1 g laktózy ve 100 g nebo 100 ml potraviny ve stavu určeném ke spotřebě,
- b) potravinami bezlaktózovými potraviny obsahující nejvýše 10 mg laktózy ve 100 g nebo 100 ml potraviny ve stavu určeném ke spotřebě a ve kterých je přítomnost volné galaktózy vyloučena.

(2) Potraviny s nízkým obsahem laktózy nebo

³⁾ Nařízení vlády č. 72/1997 Sb., kterým se stanoví, co se považuje za anabolika a jiné prostředky s anabolickým účinkem ve smyslu trestního zákona.

bezlaktózové jsou určeny pro osoby s poruchami přeměny látkové, potravinovými alergiemi nebo intolerancemi a narušenými funkciemi orgánů.

§ 20

Označování potravin s nízkým obsahem laktózy nebo bezlaktózových

Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se na obalu potravin s nízkým obsahem laktózy nebo bezlaktózových uvedou údaje

- o energetické hodnotě v kJ a kcal. Je-li energetická hodnota potraviny ve stavu, v jakém je uváděna do oběhu, nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml potraviny, lze údaj o energetické hodnotě nahradit slovy „energetická hodnota nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml“,
- o obsahu živin a potravních doplňků, zejména mastných kyselin, vitaminů, minerálních látek, stopových prvků v hmotnostních jednotkách μg , mg nebo g na 100 g nebo 100 ml potraviny, popřípadě na jiné vhodné množství, např. na jednu tabletu, kapsli nebo množství odpovídající denní dávce, které udávají potravině zvláštní výživové vlastnosti,
- o obsahu laktózy v g ve 100 g nebo 100 ml potraviny.

Oddíl 8

Potraviny bezlepkové

§ 21

(1) Pro účely této vyhlášky se bezlepkovými potravinami rozumí

- potraviny, které neobsahují lepek, i když byly vyrobeny z obilovin obsahujících přirozeně lepek, jako zejména pšenice, žito, triticale, ječmen a oves, nebo byly vyrobeny ze složek pocházejících z těchto obilovin,
- potraviny, ve kterých byly složky pocházející z obilovin obsahující lepek nahrazeny složkami bez obsahu lepku.

(2) Potraviny bezlepkové jsou určeny pro osoby s poruchami přeměny látkové, potravinovými alergiemi nebo intolerancemi a narušenými funkciemi orgánů.

(3) Za bezlepkové se nepovažují potraviny, které přirozeně neobsahují lepek; tyto potraviny mohou být na obalu označeny jako přirozeně bezlepkové, pokud obsahují méně než 10 mg gliadinu nebo 0,05 g dusíku na 100 g sušiny výrobku.

§ 22

Označování potravin bezlepkových

(1) Potraviny bezlepkové lze na obalu označit

slovy: „bez lepku“ nebo „bezlepkové“ pouze v případě, že

- neobsahují více než 10 mg gliadinu nebo 0,05 g dusíku na 100 g sušiny, pocházejícího z obilovin obsahujících lepek, jako zejména pšenice, žito, triticale, ječmen a oves,
- jsou vyrobené ze škrobu, pocházejícího z obilovin obsahujících lepek, pokud použitý škrob neobsahuje více než 0,3 g bílkovin na 100 g sušiny výrobku; rostlinný původ použitého škrobu se označí na obalu.

(2) Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se na obalu potravin bezlepkových uvedou údaje

- o energetické hodnotě v kJ a kcal. Je-li energetická hodnota potraviny ve stavu, v jakém je uváděna do oběhu, nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml potraviny, lze údaj o energetické hodnotě nahradit slovy „energetická hodnota nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml“,
- o obsahu živin a potravních doplňků, zejména mastných kyselin, vitaminů, minerálních látek, stopových prvků v hmotnostních jednotkách μg , mg nebo g na 100 g nebo 100 ml potraviny, popřípadě na jiné vhodné množství, např. na jednu tabletu, kapsli nebo množství odpovídající denní dávce, které udávají potravině zvláštní výživové vlastnosti,
- o obsahu lepku.

(3) Potraviny označené „přirozeně bezlepkové“ nesmí mít obsah gliadinu více než 10 mg na 100 g sušiny výrobku.

Oddíl 9

Potraviny s nízkým obsahem bílkovin

§ 23

(1) Potravinami s nízkým obsahem bílkovin se rozumí potraviny obsahující nejvýše 2 g bílkovin na 1 000 kJ energetické hodnoty.

(2) Potraviny s nízkým obsahem bílkovin jsou určeny pro osoby s poruchami přeměny látkové, potravinovými alergiemi nebo intolerancemi a narušenými funkciemi orgánů.

§ 24

Označování potravin s nízkým obsahem bílkovin

Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se na obalu potravin s nízkým obsahem bílkovin uvedou údaje

- o energetické hodnotě v kJ a kcal. Je-li energetická hodnota potraviny ve stavu, v jakém je uváděna do oběhu, nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve

100 ml potraviny, lze údaj o energetické hodnotě nahradit slovy „energetická hodnota nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml“,

- b) o obsahu živin a potravních doplňků, zejména mastných kyselin, vitaminů, minerálních látek, stopových prvků v hmotnostních jednotkách μg , mg nebo g na 100 g nebo 100 ml potraviny, popřípadě na jiné vhodné množství, např. na jednu tabletu, kapsli nebo množství odpovídající denní dávce, které udávají potravině zvláštní výživové vlastnosti,
- c) o obsahu bílkovin ve 100 g nebo 100 ml potraviny.

Oddíl 10

Potraviny bez fenylalaninu

§ 25

(1) Potravinami bez fenylalaninu se rozumí potraviny vyrobené zvláštním technologickým postupem tak, aby obsah fenylalaninu nebyl vyšší než 20 mg ve 100 g nebo 100 ml potraviny ve stavu určeném ke spotřebě. U potravin vyrobených ze surovin přirozeně neobsahujících fenylalanin musí být jeho obsah nulový.

(2) Potraviny bez fenylalaninu jsou určeny pro osoby s poruchami přeměny látkové, potravinovými alergiemi nebo intolerancemi a narušenými funkcemi orgánů.

§ 26

Označování potravin bez fenylalaninu

Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se na obalu potravin bez fenylalaninu uvedou údaje

- a) o energetické hodnotě v kJ a kcal. Je-li energetická hodnota potraviny ve stavu, v jakém je uváděna do oběhu, nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml, lze údaj o energetické hodnotě nahradit slovy „energetická hodnota nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml“,
- b) o obsahu živin a potravních doplňků, zejména mastných kyselin, vitaminů, minerálních látek, stopových prvků v hmotnostních jednotkách μg , mg nebo g na 100 g nebo 100 ml potraviny, popřípadě na jiné vhodné množství, např. na jednu tabletu, kapsli nebo množství odpovídající denní dávce, které udávají potravině zvláštní výživové vlastnosti specifikované v požadavcích na jednotlivé druhy uvedené v přílohách,
- c) o obsahu fenylalaninu v mg ve 100 g nebo 100 ml potraviny.

Oddíl 11

Potraviny s nízkým a velmi nízkým obsahem sodíku nebo bez sodíku

§ 27

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) potravinami s nízkým obsahem sodíku potraviny, které obsahují nejvýše 120 mg sodíku ve 100 g nebo 100 ml potraviny ve stavu určeném ke spotřebě,
- b) potravinami s velmi nízkým obsahem sodíku takové potraviny, které obsahují nejvýše 40 mg ve 100 g nebo 100 ml potraviny ve stavu určeném ke spotřebě,
- c) potravinami bez sodíku takové potraviny, které obsahují nejvýše 5 mg sodíku ve 100 g nebo 100 ml potraviny ve stavu určeném ke spotřebě.

(2) Potraviny bez sodíku jsou určeny pro osoby s poruchami přeměny látkové, potravinovými alergiemi nebo intolerancemi a narušenými funkcemi orgánů.

§ 28

Označování potravin s nízkým a velmi nízkým obsahem sodíku nebo bez sodíku

Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se na obalu potravin s nízkým a velmi nízkým obsahem sodíku nebo bez sodíku uvedou údaje

- a) o energetické hodnotě v kJ a kcal. Je-li energetická hodnota potraviny ve stavu, v jakém je uváděna do oběhu, nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml potraviny, lze údaj o energetické hodnotě nahradit slovy „energetická hodnota nižší než 50 kJ (12 kcal) ve 100 g nebo ve 100 ml“,
- b) o obsahu živin a potravních doplňků, zejména mastných kyselin, vitaminů, minerálních látek, stopových prvků v hmotnostních jednotkách μg , mg nebo g na 100 g nebo 100 ml potraviny, popřípadě na jiné vhodné množství, např. na jednu tabletu, kapsli nebo množství odpovídající denní dávce, které udávají potravině zvláštní výživové vlastnosti,
- c) o obsahu sodíku ve 100 g nebo 100 ml.

Oddíl 12

Potraviny určené pro diabetiky

§ 29

(1) Potraviny uvedené v § 2 písm. k) mohou být označeny na obalu upozorněním „vhodné pro diabetiky v rámci stanoveného dietního režimu“ pouze se souhlasem Ministerstva zdravotnictví.

(2) Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se

na obalu potravin určených pro diabetiky uvedou údaje o energetické hodnotě v kJ a kcal.

Oddíl 13

Doplňky stravy

§ 30

(1) Pro účely této vyhlášky se doplňkem stravy rozumí potravina určená k přímé spotřebě, která se odlišuje od potravin pro běžnou spotřebu vysokým obsahem potravních doplňků⁵⁾ a která byla vyrobena za účelem doplnění běžné stravy spotřebitele na úroveň příznivě ovlivňující jeho zdravotní stav a která se uvádí do oběhu pouze s označením účelu jejího použití.

(2) Pro dosažení příznivého ovlivnění organismu s cílem podpory zdraví spotřebitele je podmínkou použití doplňků stravy stanovení doporučeného dávkování výrobku.

(3) U potravních doplňků uvedených v příloze č. 15 se nemusí předkládat dokumentace nutná pro zdůvodnění použití potravního doplňku podle § 11 odst. 3 písm. c) zákona.

§ 31

Označování doplňků stravy

Kromě údajů uvedených v § 6 zákona a § 3 se na obalu u doplňků stravy uvede

- a) označení „doplňek stravy“ jako součást názvu potraviny,
- b) doporučené dávkování a další podmínky použití stanovené v rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví podle § 11 odst. 2 písm. b) zákona,
- c) údaj o specifické skupině spotřebitelů, pokud se jedná o potravinu určenou pro vymezený okruh spotřebitelů,
- d) údaj o obsahu bílkovin, sacharidů a tuků v gramech a energetické hodnotě v kcal a kJ ve 100 g nebo 100 ml doplňku stravy. Tento údaj se nemusí

uvádět, je-li množství energie obsažené v nejvyšší stanovené denní dávce doplňku stravy menší než 170 kJ nebo 40 kcal. U výrobků v podobě tablet, dražé, kapslí lze tento údaj uvést ve stanoveném počtu kusů, který tvoří denní dávku. U výrobků v podobě sypké či tekuté lze tento údaj uvést ve stanoveném počtu g nebo ml v denní dávce,

- e) údaj o obsahu potravních doplňků. U výrobků v podobě tablet, dražé, kapslí se tento údaj uvede ve stanoveném počtu kusů, který tvoří doporučenou denní dávku, u výrobků v podobě sypké či tekuté se uvede ve stanoveném počtu g nebo ml doplňku stravy v denní dávce nebo ve 100 g či 100 ml potraviny. Údaje se uvádějí v jednotkách hmotnosti,
- f) údaj o skladování a v případě, že to vyžaduje po-vaha potraviny, údaj o uchovávání po otevření obalu,
- g) upozornění „Ukládat mimo dosah dětí !“,
- h) u doplňků stravy obsahujících více než 800 µg (RE) vitaminu A v denní dávce upozornění „Nevhodné pro těhotné ženy.“,
- i) u doplňků stravy obsahujících včelí produkty upozornění „Nevhodné pro osoby citlivé na včelí produkty.“.

§ 32

Přechodné ustanovení

Potraviny, které budou vyrobeny a uvedeny do oběhu nejpozději do 31. prosince 2001 mohou být označovány ještě podle dosavadních právních předpisů.

§ 33

Zrušuje se vyhláška č. 336/1997 Sb., kterou se stanoví druhy potravin určené pro zvláštní výživu a jejich způsob použití.

§ 34

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Ing. Fencl v. r.

⁵⁾ § 2 písm. i) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 306/2000 Sb.

Základní složení potravin pro počáteční kojenecovou výživu

(hodnoty se týkají výrobků připravených k použití podle návodu výrobce)

KRITERIUM	Minimum	Maximum	Poznámka
1. Energie	250 kJ (60 kcal) /100 ml	315 kJ (75 kcal) /100 ml	
2. Bilkoviny			<p>Obsah bílkovin = obsah dusíku \times 6,38 pro bílkoviny kravského mléka Obsah bílkovin = obsah dusíku \times 6,25 pro izoláty sójové bílkoviny a bílkoviny částečně hydrolyzované.</p> <p>Chemický index těchto proteinů se musí rovnat alespoň 80 % vzhledem k referenční bílkovině materinského mléka podle přílohy č. 6.</p> <p>"Chemickým indexem" se rozumí nejnižší poměr mezi množstvím každé esenciální aminokyseliny testované bílkoviny a množstvím příslušné aminokyseliny v referenční bílkovině materinského mléka podle přílohy č. 6.</p>
2.1. Počáteční výživa vyráběná z bílkovin kravského mléka	0,45 g/100 kJ (1,8 g/100 kcal)	0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal)	<p>Při stejně energetické hodnotě musí hotová výživa obsahovat každou esenciální a semiesenciální aminokyselinu nejméně ve stejném využitelném množství jako referenční bílkovina materinského mléka podle přílohy č. 5. Při tomto přepočtu může být obsah metioninu a cystinu sčítán.</p>
2.2. Výživa vyráběná na bázi bílkovinových hydrolyzátů	0,56 g/100 kJ (2,25 g/100 kcal)	0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal)	<p>Při stejně energetické hodnotě musí hotová výživa obsahovat každou esenciální a semiesenciální aminokyselinu nejméně ve stejném využitelném množství jako referenční bílkovina materinského mléka podle přílohy č. 5, při tomto přepočtu může být obsah methioninu a cystinu počítan dohromady. Koefficient bílkovinné účinnosti (protein efficiency ratio, PER) a čistá využitelnost bílkoviny (net protein utilisation, NPU) musí být přinejmenším stejná jako u kaseinu. Obsah taurinu musí být nejméně 10 µmol/100 kJ (42 µmol/100 kcal) a obsah L - karnitinu nejméně 1,8 µmol/100 kJ (7,5 µmol/100 kcal).</p>
2.3. Výživa vyráběná výlučně z izoláti sójové bílkoviny nebo ve směsi s bílkovinami kravského mléka	0,56 g/100 kJ (2,56 g/100 kcal)	0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal)	<p>Při výrobě této výživy se mohou používat jen izoláty sójové bílkoviny. Chemický index musí odpovídat nejméně 80 % vzhledem k referenční bílkovině uvedené v příloze č. 6.</p> <p>Výživa musí obsahovat na stejnou energetickou hodnotu takové využitelné množství methioninu, jaké je v referenční bílkovině materinského mléka podle přílohy č. 5.</p> <p>Obsah L-karnitinu musí být ekvivalentní alespoň 1,8 µmol/100 kJ (7,5 µmol/100 kcal).</p>
2.4. Ve všech případech je přidávek aminokyselin dovolen výhradně za účelem zlepšení nutriční hodnoty bílkoviny a pouze v rozsahu nezbytném pro tento účel.			

KRITÉRIUM	Minimum	Maximum	Poznámka
3. Tuky	1,05 g/100 kJ (4,4 g/100 kcal)	1,5 g/100 kJ (6,5 g/100 kcal)	
3.1. Je zakázáno použití následujících substancí (látek):			- sezamový olej (olej ze sezamových semen), - bavlníkový olej (olej ze semen bavlníku).
3.2. Kyselina laurová	---	15 % celkového obsahu tuku	
3.3. Kyselina myristová	---	15 % celkového obsahu tuku	
3.4. Kyselina linolová (ve formě glyceridu - linoleátu)	70 mg/100 kJ (300 mg/100 kcal)	285 mg/100 kJ (1200 mg/100 kcal)	
3.5. Obsah kyseliny alfa-linolenové musí být nejméně 12 mg/100 kJ (50 mg/100 kcal).			Poměr obsahu kyseliny linolové a alfa-linolenové musí být nejméně 5 a nejvýše 15.
3.6. Obsah trans-mastných kyselin nesmí být vyšší než 4 % celkového obsahu tuku.			
3.7. Obsah kyselin enukové nesmí být vyšší než 1 % celkového obsahu tuku.			
3.8. Přidány mohou být včlenenasyčené mastné kyseliny s dlouhým řetězcem (20 a 22 atomů uhlíku). V tom případě může být jejich podíl na celkovém obsahu tuku:			- u včlenenasyčených n-3-mastných kyselin nejvýše 1 % - u včlenenasyčených n-6-mastných kyselin s dlouhým řetězcem nejvýše 2 % (u kyseliny arachidonové nejvýše 1 %).
Obsah eikosapentaenové kyseliny (20:5 n-3) nesmí být vyšší než obsah dokosahexaenové kyseliny (22:6 n-3).			
4. Sacharidy	1,7 g/ 100 kJ (7 g/ 100 kcal)	3,4 g/ 100 kJ (14 g/100 kcal)	Použity mohou být následující sacharidy: - laktóza - maltóza - sacharóza - maltodextriny - glukózový sirup nebo sušený glukózový sirup - předvářený škrob z přirozené bezlepkových surovin - zeželatinovatělý škrob z přirozeně bezlepkových surovin.
4.1 laktóza	0,85 g/100 kJ (3,5 g/100 kcal)	---	Toto ustanovení se netýká výživy, ve které sojové bilikoviny představují více než 50 % celkového obsahu bilikovin.
4.2 sacharóza	---	20 % celkového obsahu sacharidů	
4.3 předvářený škrob a/nebo želatinový škrob	---	2 g/100 ml a 30 % celkového obsahu sacharidů	

KRITERIUM		na 100 kJ			Minimum	Maximum	na 100 kcal	Maximum	Poznámka
5. Minerální látky									
5.1 Výživa vyráběná z bílkovin kravského mléka	Sodík	mg	5	14	20	60	60	* Limit použitelný pro výživu s přidaným železem	
	Draslík	mg	15	35	60	145	145	Pomer Ca/P nesmí být nižší než 1,2 ani vyšší než 2,0.	
	Chloridy	mg	12	29	50	125	125	** platí pro výživu s přidaným selenu	
	Vápník	mg	12	-	50	-	-		
	Fosfor	mg	6	22	25	90	90		
	Horčík	mg	1,2	3,6	5	15	15		
	Železo *	mg	0,12	0,36	0,5	1,5	1,5		
	Zinek	mg	0,12	0,36	0,5	1,5	1,5		
	Měď	µg	4,8	19	20	80	80		
	Jod	µg	1,2	-	5	-	-		
	Selen **	µg	-	0,7	-	-	-		
5.2. Výživa vyráběná vyloučeně ze sójových bílkovin nebo ve směsi s bílkovinami kravského mléka	Železo	mg	0,25	0,5	1	2	2	Požadavky na ostatní minerální látky uvedené v bodě 5.1 platí i pro bod 5.2.	
	Zinek	mg	0,18	0,6	0,75	2,4	2,4		
6. Vitaminy									
	Vitamin A	µg RE*	14	43	60	180	180	* RE = trans retinol ekvivalent	
	Vitamin D	µg **	0,25	0,65	1	2,5	2,5	** ve formě cholekalceriferolu, jehož 10 µg = 400 m.j. (mezinárodních jednotek) vitamINU D	
	Thiamin	µg	10	-	40	-	-	*** NE = ekvivalent niacinu: mg kys.	
	Riboflavin	µg	14	-	60	-	-	nikotinové + mg triptofanu / 60	
	Niacin	µg	0,2	-	0,8	-	-	x) alfa TE = d - alfa tokoforelekquivalent	
	Kys. pantothenová	mg NE**	0,2	-	-	-	-	xx) 0,5 mg/g polymenasycených mastných kyselin, vyjádřeno jako kyselina linolová, ale v žádém případě ne méně než 0,1 mg na 100 využitelných k.J.	
	Vitamin B6	µg	70	-	300	-	-	xxx) 0,5 mg/g polymenasycených mastných kyselin, vyjádřeno jako kyselina linolová, ale v žádém případě ne méně než 0,5 mg na 100 využitelných kcal	
	Biotin	µg	9	-	35	-	-		
	Kyselina listová	µg	0,4	-	1,5	-	-		
	Vitamin B12	µg	1	-	4	-	-		
	Vitamin C	µg	0,025	-	0,1	-	-		
	Vitamin K	µg	1,9	-	8	-	-		
	Vitamin E	µg	1	-	4	-	-		
		mg alfa TE ^{xx)}	xx)	-	-	-	-		

KRITÉRIUM		Nejvyšší hodnota *		Poznámka
		mg/100 kJ	mg/100 kcal	
7. Nukleotidy - mohou být přidány následující nukleotidy	Cytidin - 5' - monofosfát Uridin - 5' - monofosfát Adenosin - 5' - monofosfát Guanosin - 5' - monofosfát Inosin - 5' - monofosfát	0,60 0,42 0,36 0,12 0,24	2,50 1,75 1,50 0,50 1,00	*) celkové množství nukleotidů nesmí překročit 1,2 mg/100 kJ (5 mg/100 kcal)

Složení potravin pro pokračovací kojeneckou výživu

(hodnoty se týkají výrobků připravených k použití podle návodu výrobce)

KRUTÉRIUM	Minimum	Maximum	Poznámka
1. Energie	250 kJ (60 kcal) /100 ml	335 kJ (80 kcal) /100 ml	
2. Břízkoviny	0,5 g/100 kJ (2,25 g/100 kcal)	1 g/100 kJ (4,5 g/100 kcal)	obsah břízkovin = obsah dusíku \times 6,38 pro břízkoviny kravského mléka obsah břízkovin = obsah dusíku \times 6,25 pro izolátní sojové břízkoviny Chemický index téhoto břízkovin se musí rovnat alespoň 80 % vzhledem k referenční břízkovině kaseinu nebo břízkovině mateřského mléka podle přílohy č. 6. Pro pokračovací kojeneckou výživu vyrábenou ze sojových břízkovin (vyhradně nebo ve směsi s proteinem kravského mléka) se mohou používat jen izolátní sojové břízkoviny. Aminokyseliny mohou být přidávány do pokračovací kojenecké výživy výhradně za účelem zlepšení nutriční hodnoty břízkovin a pouze v rozsahu nezbytném pro tento účel. Chemickým indexem se rozumí nejmenší poměr mezi množstvím každé esenciální aminokyseliny testované břízkoviny a množstvím příslušné aminokyseliny v referenční břízkovině. Při stejně energetické hodnotě musí hotová výživa obsahovat methionin nejméně ve stejném využitelném množství jako mateřské mléko podle přílohy č. 5.
3. Tuky	0,8 g/100 kJ (3,3 g/100 kcal)	1,5 g/100 kJ 6,5 g/100 kcal	
3.1 Je zakázáno použití následujících substancí (látek):	<ul style="list-style-type: none"> - sezamový olej (olej ze sezamových semen) - bavlníkový olej (olej ze semen bavlníku) 		
3.2 Kyselina laurová	---	15 % celkového obsahu tuku	
3.3 Kyselina myristová	---	15 % celkového obsahu tuku	
3.4 Kyselina linolová (ve formě glyceridů - linoleátů)	70 mg/100 kJ (300 mg/100 kcal) limit se vzrahuje pouze na pokračovací kojeneckou výživu obsahující rostlinný olej		
3.5 Obsah trans-mastných kyselin nesmí překročit 4 % celkového obsahu tuku.			
3.6 Obsah kyselin erukové nesmí překročit 1 % celkového obsahu tuku.			

4. Sacharidy		1,7 g/100 kJ (7 g/100 kcal)	3,4 g/100 kJ (14 g/100 kcal)	
4.1 Použití složek obsahujících gluten je zakázáno		---	---	Toto ustanovení se nevzťahuje na pokračovací kojeneckovou výživu, ve které je isolát sojových bříkovicen pěstování více než 50 % celkového obsahu bříkovicen.
4.2. Laktóza		0,45 g/100 kJ (1,8 g/100 kcal)	---	odděleně nebo jako celek: 20 % z celkového obsahu sacharidů
4.3. Sacharová, fruktóza, med		---	---	
KRITERIUM				
			na 100 kJ	na 100 kcal
			Minimum	Maximum
			Minimum	Maximum
5. Minerální látky				
5.1. Železo		mg	0,25	0,5
Jod		μg	1,2	-
5.2. Zinek				
5.2.1. Pokračovací výživa vyráběná pouze z kravského mléka		mg	0,12	-
5.2.2 Pokračovací výživa obsahující izoláty sojových bříkovicen nebo jejich směsi s kravským mlékem		mg	0,18	-
5.3. Jiné minerální látky				
Množství rejménč odporovadlící těm, které se normálně nachází v kravském mléce; snížené, kde to je vhodné, ve stejném poměru jako koncentrace bříkovicen v pokračovací výživě ke koncentraci bříkovicen v kravském mléce uvedené v příloze č.7.				
5.4. Poměr Ca/P nesní přesáhnout 2,0.				
6. Vitaminy				
Vitamin A	μg RE*	1,4	43	60
Vitamin D	ug**	0,25	0,75	1
Vitamin C	mg	1,9	-	8
Vitamin E	mg alfa TE **	x)	-	xx)
7. Nukleotidy				
		Nejvyšší hodnota¹⁾		
		mg/100 kJ	mg/100 kcal	
Mohou se přidat tyto nukleotidy:				
cytidin - 5' - monofosfát		0,60	2,50	1) celková koncentrace nukleotidů nestní
uridin - 5' - monofosfát		0,42	1,75	překročit 1,2 mg/100 kJ (5 mg/100 kcal)
adenosin - 5' - monofosfát		0,36	1,50	
guanosin - 5' - monofosfát		0,12	0,50	
inosin - 5' - monofosfát		0,24	1,00	

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Potravní doplňky povolené k použití pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu pro malé děti

1. Vitaminy

VITAMIN	POUŽITELNÉ FORMY
Vitamin A	retinylacetát retinylpalmítát beta karoten retinol
Vitamin D	vitamin D ₂ (ergokalciferol) vitamin D ₃ (cholekalciiferol)
Vitamin B ₁	thiamin hydrochlorid thiamin mononitrát
Vitamin B ₂	riboflavin sodná sůl riboflavin-5'-fosfátu
Niacin	nikotinamid kyselina nikotinová
Vitamin B ₆	pyridoxin hydrochlorid pyridoxin-5' - fosfát
Kyselina listová	kyselina listová
Kyselina pantothenová	D-pantothénát vápenatý D-pantothénát sodný dexpanthenol
Vitamin B ₁₂	kyanokobalamin hydroxykobalamin
Biotin	D-biotin
Vitamin C	kyselina L-askorbová sodná sůl kyseliny L-askorbové vápenatá sůl kyseliny L-askorbové kyselina 6-palmityl-L-askorbová (askorbylpalmítát) draselná sůl kyseliny askorbové
Vitamin E	D-α tokoferol DL-α tokoferol D-α tokoferol acetát DL-α tokoferol acetát
Vitamin K	fylochinon (fytomenandion)

2. Minerální látky

MINERÁLNÍ LÁTKA	POUŽITELNÉ FORMY SOLI
Vápník (Ca)	uhličitan vápenatý chlorid vápenatý vápenaté soli kyseliny citronové glukonan vápenatý glycerol fosforečnan vápenatý mléčnan vápenatý vápenaté soli kyseliny trihydrogenfosforečné hydroxid vápenatý
Hořčík (Mg)	uhličitan hořečnatý chlorid hořečnatý oxid hořečnatý hořečnaté soli kyseliny trihydrogenfosforečné síran hořečnatý glukonan hořečnatý hydroxid hořečnatý hořečnaté soli kyseliny citronové
Železo (Fe)	citran železnatý glukonan železnatý mléčnan železnatý síran železnatý citran železito-amonný fumaran železnatý difosforečnan železitý
Měď (Cu)	citran měďnatý glukonan měďnatý síran měďnatý komplex měď-lisin uhličitan měďnatý
Jod (I)	jodid draselný jodid sodný jodičnan draselný
Zinek (Zn)	chlorid zinečnatý mléčnan zinečnatý síran zinečnatý citran zinečnatý glukonan zinečnatý oxid zinečnatý octan zinečnatý
Mangan (Mn)	uhličitan manganatý chlorid manganatý citran manganatý síran manganatý glukonan manganatý
Selen (Se)	selenan sodný seleničitan sodný

MINERÁLNÍ LÁTKA	POUŽITELNÉ FORMY SOLI
Sodík (Na)	hydrogenuhličitan sodný chlorid sodný citrán sodný glukonan sodný uhličitan sodný mléčnan sodný sodné soli kyseliny trihydrogenfosforečné hydroxid sodný
Draslík (K)	hydrogenuhličitan draselný uhličitan draselný chlorid draselný draselné soli kyseliny citronové glukonan draselný mléčnan draselný draselné soli kyseliny trihydrogenfosforečné hydroxid draselný

3. Aminokyseliny a jiné dusíkaté látky

L- arginin a jeho hydrochlorid L- cystin a jeho hydrochlorid L- histidin a jeho hydrochlorid L- isoleucin a jeho hydrochlorid L- leucin a jeho hydrochlorid L- lysin a jeho hydrochlorid L- cystein a jeho hydrochlorid L- methionin L- fenylalanin L- threonin L- tryptofan L- tyrosin L- valin L- karnitin a jeho hydrochlorid taurin	cytidin - 5'- monofosfát a jeho sodná sůl uridin - 5'- monofosfát a jeho sodná sůl adenosin- 5'- monofosfát a jeho sodná sůl guanosin- 5'- monofosfát a jeho sodná sůl inosin- 5'- monofosfát a jeho sodná sůl
---	--

4. Ostatní

Cholin
Chlorid cholinu
Citrát cholinu
Dvojvinan cholinu (Cholin bitartrát)
Inositol

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Podmínky pro použití zvláštních informací pro označování potravin pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu pro malé děti

ZVLÁŠTNÍ INFORMACE	PODMÍNKY PRO JEJICH POUŽITÍ
Upravený obsah bílkovin	Obsah bílkovin nižší než 0,6 g/100 kJ (2,5 g/100 kcal) a poměr mezi bílkovinou syrovátky a kaseinem ne menší než 1,0
Nízký obsah sodíku (low sodium)	Obsah sodíku menší než 9 mg/100 kJ (39 mg/100 kcal)
Bez sacharózy (sucrose free)	Není přítomna sacharóza
Pouze laktózy (lactose only)	Laktóza je jediný přítomný sacharid
Bez laktózy (lactose free)	Není přítomna laktóza
Obohaceno železem	Přidáno železo
Snižené riziko alergie na mléčné bílkoviny, přitom lze použít odkazy na snížený obsah alergenů nebo zmírněné antigenní působení	a) Počáteční kojenecká výživa musí vyhovovat požadavkům podle přílohy č. 1 bodu 2.2 a množství bílkoviny v počáteční kojenecké výživě vyvolávající imunitní reakci měřené všeobecně přijatými metodami může tvořit pouze 1 % z látek obsahujících dusík. b) V označení výživy musí být uvedeno, že kojenci, kteří jsou alergičtí na intaktní bílkovinu, z níž je výživa vyrobena, ji nesmějí konzumovat, pokud není všeobecně uznanými klinickými testy prokázáno, že je snášena více než 90 % kojenců (interval spolehlivosti 95 %) trpících nadměrnou citlivostí vůči bílkovinám, z nichž je hydrolyzát vyroben. c) Počáteční kojenecká výživa nesmí u laboratorních zvířat při perorálním podávání vyvolávat žádnou reakci na bílkoviny, z nichž je vyrobena. d) Pro oprávněnost tvrzení musí být jako důkaz uváděných vlastností předloženy vědecky podložené údaje.

Příloha č. 5 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Obsah esenciálních a semiesenciálních aminokyselin v mateřském mléce,
 (vyjádřené v mg na 100 kJ a 100 kcal)

	na 100 kJ*)	na 100 kcal*)
Arginin	16	69
Cystin	6	24
Histidin	11	45
Isoleucin	17	72
Leucin	37	156
Lysin	29	122
Methionin	7	29
Fenylalanin	15	62
Threonin	19	80
Tryptofan	7	30
Tyrosin	14	59
Valin	19	80

*) 1 kJ = 0,239 kcal

Příloha č. 6 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Přehled obsahu aminokyselinového složení kaseinu a bílkovin mateřského mléka
 (vyjádřené v g na 100 g bílkovin)

	Kasein	Bílkovina mateřského mléka
Arginin	3,7	3,8
Cystin	0,3	1,3
Histidin	2,9	2,5
Isoleucin	5,4	4,0
Leucin	9,5	8,5
Lysin	8,1	6,7
Methionin	2,8	1,6
Fenylalanin	5,2	3,4
Threonin	4,7	4,4
Tryptofan	1,6	1,7
Tyrosin	5,8	3,2
Valin	6,7	4,5

Příloha č. 7 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Průměrný obsah minerálních látek v kravském mléce
 (vyjádřené v jednotkách uvedených na 100 g tukuprosté sušiny a na 1g bílkoviny)

Minerální látka	mg/100 g sušiny tukuprosté	mg/1 g bílkoviny
Sodík	550	15
Draslík	1680	43
Chlor	1050	28
Vápník	1350	35
Fosfor	1070	28
Hořčík	135	3,5
Měď*	225 µg/100 g	6µg/1g
Jod*	-	-

* bez údajů, liší se podle složení krmiva a podmínek chovu

Příloha č. 8 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Referenční hodnoty nutričních faktorů pro označení výživové hodnoty potravin pro výživu kojenců a malých dětí

Živina	Referenční hodnota	
	jednotka	pro celodenní příjem
Vitamin A RE*	µg	400
Vitamin D	µg	10
Vitamin C	mg	25
Thiamin	mg	0,5
Riboflavin	mg	0,8
Niacin NE**	mg	9
Vitamin B ₆	mg	0,7
Kyselina listová	µg	100
Vitamin B ₁₂	µg	0,7
Vápník	mg	400
Železo	mg	6
Zinek	mg	4
Jód	µg	70
Selen	µg	10
Měď	mg	0,4

*RE = trans-retinolekvivalent

**NE = niacinekvivalent

Požadavky na základní složení obilních příkrmů

(nodnoty se týkají výrobků připravených k použití podle návodu výrobce)

1.Obilné příkrm se vyrábí z jedné nebo více mletých obilovin a/nebo ze surovin pocházejících ze škrobnatých hlíz
2.Obsah obilovin a/nebo škrobnatých hlíz nesmí být menší než 25 % hmotnosti v sušině výrobku

KRITÉRIUM	Druh obilné výživy ¹⁾	Minimum g/100 kJ (g/100 kcal)	Maximum g/100 kJ (g/100 kcal)	Poznámka
1. Bříkoviny	B, D		1,3 (5,5)	<p>B - obsah přidané bříkoviny musí být nejméně 0,48 g/100 kJ (2 g/100 kcal) D - u výrobků s přídavkem složky s vysokým obsahem bříkoviny nesmí být množství přidané bříkoviny menší než 0,36 g/100 kJ (1,5 g/100 kcal)</p> <p>Chemický index přidané bříkoviny musí být nejméně 80 % chemického indexu referenční bříkoviny - kaseinu uvedeného v příloze č. 6, nebo koeficient účinnosti směsi bříkovin (PER) ve výrobku musí dosahovat nejméně 70 % tohoto koeficientu u referenční bříkoviny.</p> <p>Přídavek aminokyselin je přípustný jen pro zlepšení výživové hodnoty směsi bříkovin a jen v nutném množství.</p> <p>z toho směi být přídavek fruktózy nejvýše 0,9 g/100 kJ (3,75 g/100 kcal)</p>
2. Přidané sacharidy (sacharóza, fruktoza, glukóza, glukózový sirup nebo med)	A, D		1,8 (7,5)	celkem přidaných sacharidů
	B		1,2 (5)	z toho přídavek fruktózy směi být nejvýše 0,6 g/100 kJ (2,5 g/100 kcal)
3. Tuky	A, D		0,8 (3,3)	
	B		1,1 (4,5)	<p>Pokud je obsah tuku vyšší než 0,8 g/100 kJ (3,3 g/100 kcal), pak obsah :</p> <ul style="list-style-type: none"> - kyseliny lanové směi být nejvýše 15 % z celkového obsahu tuků, - kyseliny myristové nejvýše 15 % z celkového obsahu tuků - kyseliny linolové (ve formě glyceridů) musí být nejméně 0,07 g/100 kJ (0,3 g/100 kcal) a nejvýše 0,285 g/100 kJ (1,2 g/100 kcal)

4. Minerální látky				Sodné soli se smí přidávat pouze v případech, je-li to z technologických důvodů nutné
Sodík (Na)	A, B, C, D	0,025 (0,1)		
Vápník (Ca)	B D	0,02 (0,08) 0,012 (0,05)		
5. Vitaminy				U výrobků vyrobených s použitím mléka (mléčné sušenky)
Thiamin	A, B, C, D	25 µg (100 µg)		
Vitamin A (RE) ²⁾	B	14 µg (60 µg)	43 µg (180 µg)	
Vitamin D ³⁾	B	0,25 µg (1 µg)	0,75 µg (3 µg)	

¹⁾ A = jednoduché obilné výrobky, zejména obilná kaše, které se připravují přidáváním mléka nebo jiné výživné tekutiny

B = obilné výrobky s přidanou potravinou bohatou na bílkoviny, zejména obilnomléčné kaše

C = těstoviny, které se konzumují po uvaření ve vroucí vodě nebo jiné tekutině

D = suchary a sušenky, které se konzumují přímo, nebo po rozmléchnutí a smíchání s vodou, mlékem nebo jinou vhodnou tekutinou

²⁾ RE = all -trans – retinolekvidivalent

³⁾ ve formě cholekalciferolu, jehož 10 µg = 400 m.j. vitamINU
Mezní hodnoty pro vitamin A a vitamin D platí i v případě, že jsou tyto vitaminy přidány do jiných obilných příkrmů.

Příloha č. 10 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Požadavky na základní složení ostatních příkrmů

(požadavky se týkají výrobků připravených k použití podle návodu výrobce)

1. Bílkoviny

- a) Jsou-li součástí názvu výrobku uvedeny jako jediné složky maso, drůbež, ryby, vnitřnosti nebo jiné obvyklé zdroje bílkovin, pak musí tvořit:
1. podíl tohoto masa, drůbeže, ryb, vnitřností nebo jiných obvyklých zdrojů bílkovin celkem nejméně 40 % celkové hmotnosti výrobku,
 2. každé jednotlivě uvedené složky (maso, drůbež, ryby, vnitřnosti nebo jiné obvyklé zdroje bílkovin) nejméně 25 % hmotnosti všech použitých bílkovinných zdrojů,
 3. množství bílkovin z uvedených zdrojů nesmí být menší než 1,7 g/100 kJ (7 g/100 kcal).
- b) Jsou-li maso, drůbež, ryby, vnitřnosti nebo jiné obvyklé zdroje bílkovin jednotlivě nebo v kombinaci uvedeny v názvu výrobku na prvním místě, pak musí tvořit bez ohledu na to, zda je výrobek určen jako pokrm:
1. uvedený podíl masa, drůbeže, ryb, vnitřností nebo jiných obvyklých zdrojů bílkovin v součtu nejméně 10 % celkové hmotnosti výrobku,
 2. každé jednotlivě uvedené složky (masa, drůbež, ryb, vnitřnosti nebo jiných obvyklých zdrojů bílkovin) nejméně 25 % hmotnosti všech na obalu vyjmenovaných bílkovinných zdrojů,
 3. obsah bílkovin z těchto uvedených zdrojů nejméně 1 g/100 kJ (4 g/100 kcal).
- c) Jsou-li maso, drůbež, ryby, vnitřnosti nebo jiné obvyklé zdroje bílkovin jednotlivě nebo v kombinaci uvedeny v názvu výrobku, ale nikoli na prvním místě, pak musí být bez ohledu na to, zda je výrobek určen jako pokrm, tvořit:
1. uvedený podíl masa, drůbeže, ryb, vnitřností nebo jiných obvyklých zdrojů bílkovin v součtu nejméně 8 % celkové hmotnosti výrobku,
 2. každé jednotlivě uvedené složky (masa, drůbež, ryb, vnitřnosti nebo jiné obvyklé zdroje bílkovin) nejméně 25 % hmotnosti všech použitých bílkovinných zdrojů,
 3. obsah bílkovin z uvedených zdrojů nejméně 0,5 g/100 kJ (2,2 g/100 kcal) a celkový obsah bílkovin pocházejících ze všech zdrojů nesmí být menší než 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).
- d) Je-li v názvu výrobku spolu s jinými složkami uveden sýr, pak bez ohledu na to, zda je výrobek určen jako pokrm, nesmí být:
1. obsah bílkovin mléčného původu nižší než 0,5 g/100 kJ (2,2 g/100 kcal),
 2. celkový obsah bílkovin ze všech zdrojů nižší než 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).
- e) Je-li výrobek určený jako samostatné jídlo, s výjimkou zeleninových příkrmů, ale v názvu není uvedeno maso, drůbež, ryby, vnitřnosti nebo jiné obvyklé zdroje bílkovin, pak musí být celkový obsah bílkovin ze všech zdrojů nejméně 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).
- f) Požadavky uvedené pod písmeny a), b), c), d) a e) neplatí pro omáčky určené jako příloha.
- g) Sladké příkrmы, které uvádí v názvu výrobku mléčnou složku jako první nebo jedinou složku, musí obsahovat nejméně 2,2 g mléčných bílkovin na 100 kcal. Pro všechny ostatní sladké příkrmы neplatí požadavky uvedené pod písmeny a), b), c), d), e), f) a g).
- h) Přídavek aminokyselin je povolen pouze ke zlepšení nutriční hodnoty přítomné bílkoviny a to výhradně v množství, které je nezbytné pro tento účel.

2. Sacharidy

Množství veškerých sacharidů přítomných v ovocných a zeleninových šťávách a nektarech, příkrmech složených z ovoce a v dezertech nebo pudincích nesmí překročit

- a) 10 g/100 ml u zeleninových šťáv a nápojů z nich připravených,
- b) 15 g/100 ml u ovocných šťáv a nektarů a nápojů z nich připravených,
- c) 20 g/100 g u příkrmů složených z ovoce,
- d) 25 g/100 g u dezertů a pudinků,
- e) 5 g/100 ml v ostatních nápojích, pokud nejsou připraveny z mléka.

3. Tuky

Dále uvedené požadavky se týkají ostatních příkrmů, u kterých je jako jediná složka v názvu výrobku uvedeno maso, drůbež, ryby, vnitřnosti nebo jiný tradiční zdroj bílkovin.

- a) Je-li maso nebo sýr jedinou složkou, uvedenou v názvu, nebo jsou uvedeny v názvu výrobku na prvním místě, pak

- celkový obsah tuku ve výrobku ze všech zdrojů nesmí překročit 1,4 g/100 kJ (6 g/100 kcal).
b) Ve všech ostatních výrobcích celkový obsah tuku ve výrobku ze všech zdrojů nesmí překročit 1,1 g/100 kJ (4,5 g/100 kcal).

4. Sodík (Na)

- a) Obsah sodíku ve výrobku nesmí být vyšší než 48 mg/100 kJ (200 mg/100 kcal), příp. než 200 mg/100 g. Je-li jedinou složkou uvedenou v názvu výrobku sýr, nesmí být obsah sodíku vyšší než 70 mg/100 kJ (300 mg/100 kcal).
b) Do výrobků z ovoce, dezertů a pudinků nesmějí být přidávány žádné sodné soli s výjimkou těch, které jsou přidány z technologických důvodů.

5. Vitaminy

- a) Vitamin C
V ovocných šťávách a nektarech a zeleninových šťávách musí být obsah vitaminu C nejméně 6 mg/100 kJ (25 mg/100 kcal), avšak ne méně než 25 mg/100 g.
b) Vitamin A
V zeleninových šťávách musí být obsah vitaminu A nejméně 25 µgRE/100 kJ (100 µgRE/100 kcal),
Do ostatních druhů příkrmů ze skupiny jiných než obilných nesmí být vitamin A přidáván.
c) Vitamin D
Do ostatních druhů příkrmů ze skupiny jiných než obilných nesmí být vitamin D přidáván.

Příloha č. 11 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Požadavky na identitu potravních doplňků, které lze použít při výrobě obilných a ostatních příkrmů

1. Vitaminy

Vitamin A Retinol Retinyl-acetát Retinyl-palmitát Beta-karoten	Vitamin D Vitamin D ₂ (= ergokalciferol) Vitamin D ₃ (= cholekalciferol)
Vitamin B ₁ Thiamin hydrochlorid Thiamin mononitrát	Vitamin B ₂ Riboflavin Riboflavin - 5-fosfát-sodný
Niacin Nikotinamid Kyselina nikotinová	Vitamin B ₆ Pyridoxin hydrochlorid Pyridoxin -5-fosfát Pyridoxin dipalmitát
Kyselina pantotenová D-pantotenát vápenatý D-pantotenát sodný Dexpantenol	Folát Kyselina listová
Vitamin B ₁₂ Kyanokobalamin Hydroxykobalamin	Biotin D-biotin
Vitamin C Kyselina L-askorbová L-askorban sodný L-askorban vápenatý Ascorban draselny Ester kyseliny -L-askorbové a 6-palmitylu Askorbyl palmitát	Vitamin E D-α-tokoferol DL-α -tokoferol D-α-tokoferol acetát DL-α-tokoferol acetát
Vitamin K Fylochinon (fytometadion)	

2. Aminokyseliny

L-arginin a jeho hydrochloridy
L-cystin a jeho hydrochloridy
L-histidin a jeho hydrochloridy
L-isoleucin a jeho hydrochloridy
L-leucin a jeho hydrochloridy
L-lysín a jeho hydrochloridy
L-cystein a jeho hydrochloridy
L-methionin
L-fenylalanin
L-treonin
L-tryptofan
L-tyrosin
L-valin

3. Ostatní organické látky

Cholin
Chlorid cholinu
Citrát cholinu
Dvojvinan cholinu (cholin bitartrate)
Inositol
L-karnitin
Hydrochlorid L-karnitínu

4. Soli minerálních a stopových prvků

<i>Vápník</i>	<i>Hořčík</i>
Uhličitan vápenatý	Uhličitan hořečnatý
Chlorid vápenatý	Chlorid hořečnatý
Vápenaté soli kys. citronové	Hořečnaté soli kyseliny citronové
Glukonan vápenatý	Glukonan hořečnatý
Glycerofosforečnan vápenatý	Oxid hořečnatý
Mléčnan vápenatý	Hydroxid hořečnatý
Oxid vápenatý	Hořečnaté soli kyseliny trihydrogenfosforečné
Hydroxid vápenatý	Síran hořečnatý
Vápenaté soli kyseliny trihydrogenfosforečnaté	Mléčnan hořečnatý
	Glycerofosforečnan hořečnatý
<i>Draslik</i>	<i>Železo</i>
Chlorid draselný	Citran železnatý
Draselné soli kyseliny citronové	Citran železito-amonný
Glukonan draselný	Glukonan železnatý
Mléčnan draselný	Mléčnan železnatý
Glycerofosforečnan draselný	Síran železnatý
	Fumaran železnatý
	Difosforečnan železitý
	Elementární železo (získané z karbonylu železa hydrogenací nebo elektrolyticky)
	Sacharan železitý
	Difosforečnan sodno-železitý
	Uhličitan železnatý
<i>Měď</i>	<i>Zinek</i>
Komplex mědi a lysinu	Octan zinečnatý
Uhličitan měďnatý	Chlorid zinečnatý
Citran měďnatý	Citran zinečnatý
Glukonan měďnatý	Mléčnan zinečnatý
Síran měďnatý	Síran zinečnatý
	Oxid zinečnatý
	Glukonan zinečnatý
<i>Mangan</i>	<i>Jod</i>
Uhličitan manganatý	Jodid sodný
Chlorid manganatý	Jodid draselný
Citran manganatý	Jodičnan draselný
Glukonan manganatý	Jodičnan sodný
Síran manganatý	
Glycerofosforečnan manganatý	

Příloha č. 12 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Požadavky na nejvyšší přípustné množství vitaminů a minerálních látek u obilných a ostatních příkrmů pro kojence a malé děti

(hodnoty se týkají potravin připravených k použití podle návodu výrobce. Pouze požadavky na draslík a vápník se vztahují na výrobek ve stavu, v jakém je prodáván.)

Vitaminy a minerální látky	nejvyšší množství na 100 kcal	nejvyšší množství na 100 kJ
Vitamin A (μg RE)	180 ¹⁾	42,9
Vitamin E (mg a-TE)	3	0,7
Vitamin C (mg)	12,5/25 ^{2)/125³⁾}	3/6/30
Thiamin (mg)	0,25/0,5 ⁴⁾	0,06/0,12
Riboflavin (mg)	0,4	0,1
Niacin (mg NE)	4,5	1,1
Vitamin B ₆ (mg)	0,35	0,08
Kyselina listová (μg)	50	11,9
Vitamin B ₁₂ (μg)	0,35	0,08
Kyselina pantoténová (mg)	1,5	0,36
Biotin (μg)	10	2,4
Draslík (mg)	160	38
Vápník (mg)	80/180 ^{5)/100⁶⁾}	19/43/24
Hořčík (mg)	40	9,5
Železo (mg)	3	0,7
Zinek (mg)	2	0,5
Měď (μg)	40	9,5
Jod (μg)	35	8,3
Mangan (mg)	0,6	0,14

¹⁾ Neplatí pro množství vitamINU A uvedené v přílohách č. 9 a č. 10.

²⁾ Množství použitelné pro výrobky obohacené železem.

³⁾ Množství použitelné pro pokrmy na bázi ovoce, ovocné šťávy, nektary a zeleninové šťávy.

⁴⁾ Množství použitelné pro obilné příkrmY.

⁵⁾ Množství použitelné pro výrobky uvedené ve skupině A a B v příloze č. 9.

⁶⁾ Množství použitelné pro výrobky uvedené ve skupině D v příloze č. 9.

Příloha č. 13 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Požadavky na složení potravin pro redukční diety
 (hodnoty se vztahují k výrobkům upraveným k použití podle návodu výrobce)

TABULKA 1**1. Energie**

- a) Množství energie dodávané potravinami podle § 10 odst. 1 písm. a) v denní dávce musí být nejméně 3360 kJ (800 kcal) a nejvýše 5040 kJ (1200 kcal).
- b) Množství energie dodávané potravinami podle § 10 odst. 1 písm. b) v jednom pokrmu musí být nejméně 840 kJ (200 kcal) a nejvýše 1680 kJ (400 kcal).

2. Bílkoviny

- a) U potravin podle § 12 odst. 1 písm. a) a b) musí být dodáno bílkovinami obsaženými nejméně 25 % a nejvýše 50 % energie. Obsah bílkovin v potravinách podle § 12 odst. 1 písm. a) nesmí překročit 125 g v denní dávce.
- b) Požadavky stanovené v odstavci a) jsou vztaženy na bílkovinu, jejíž chemický index se rovná chemickému indexu referenční bílkoviny. Je-li chemický index směsi bílkovin přítomných v potravině nižší než 100 % chemického indexu referenční bílkoviny, musí být množství bílkovin v potravině odpovídajícím způsobem zvýšeno. Chemický index směsi bílkovin v potravině musí v každém případě činit 80 % indexu referenční bílkoviny.
- c) "Chemickým" indexem se rozumí nejnižší poměr mezi množstvím každé esenciální aminokyseliny ve směsné bílkovině potraviny tj. porovnávané bílkovině, a množstvím téže aminokyseliny v bílkovině referenční.
- d) Výhradně za účelem zvýšení výživové hodnoty bílkoviny je povolen přídavek aminokyselin a to pouze v množství pro tento účel nezbytném.

3.Tuky

- a) Množství energie v potravinách získané z tuků nesmí překročit 30 % celkového množství energie.
- b) U potravin podle § 12 odst. 1 písm. a) musí být obsah kyseliny linolové (ve formě glyceridů) nejméně 4,5 g v denní dávce.
- c) U potravin podle § 12 odst. 1 písm. b) musí být obsah kyseliny linolové (ve formě glyceridů) nejméně 1 g v pokrmu.

4. Vláknina

- U potravin podle § 12 odst. 1 písm. a) musí být obsah vlákniny nejméně 10 g a nejvýše 30 g v denní dávce.

5. Vitaminy a minerální látky

- a) U potravin podle § 12 odst. 1 písm. a) musí představovat obsah vitaminů a minerálních látok v denní dávce potraviny nejméně 100 % hodnot, uvedených v tabulce č. 2.
- b) U potravin podle § 12 odst. 1 písm. b) musí představovat obsah vitaminů a minerálních látok v jednom pokrmu nejméně 30 % hodnot uvedených v tabulce č. 2 s tím, že množství draslíku v jedné porci musí být nejméně 500 mg.

TABULKA 2**Množství vitaminů a minerálních látek**

Vitamin A (μg) RE*	700
Vitamin D (μg)	5
Vitamin E (mg) TE**	10
Vitamin C (mg)	45
Thiamin (mg)	1,1
Riboflavin (mg)	1,6
Niacin (mg) NE***	18
Vitamin B ₆ (mg)	1,5
Kyselina listová (μg)	200
Vitamin B ₁₂ (μg)	1,4
Biotin (μg)	15
Kyselina pantothenová (mg)	3
Vápník (mg)	700
Fosfor (mg)	550
Draslík (mg)	3100
Železo (mg)	16
Zinek (mg)	9,5
Měď (mg)	1,1
Jod (μg)	130
Selen (μg)	55
Sodík (mg)	575
Hořčík (mg)	150
Mangan (mg)	1

* RE = trans-retinolekvivalent

** TE = alfa-tokoferolekvivalent

***NE = niacinekvivalent

TABULKA 3**Obsah aminokyselin v referenční bílkovině**

Aminokyselina	g/100 g bílkovin
Cystin + methionin	1,7
Histidin	1,6
Isoleucin	1,3
Leucin	1,9
Lysin	1,6
Fenylalanin + tyrosin	1,9
Threonin	0,9
Tryptofan	0,5
Valin	1,3

Požadavky na složení potravin pro zvláštní lékařské účely**TABULKA 1**

1. Potraviny nutričně kompletní se standardním složením podle § 13 odst. 2 písm. a) určené pro kojence musí obsahovat vitaminy a minerální látky podle tabulky č. 2.
2. Potraviny nutričně kompletní se specificky adaptovaným složením podle § 13 odst. 2 písm. b) určené pro kojence, musí obsahovat vitaminy a minerální látky podle tabulky č. 2. Obsah jedné nebo více z těchto látek (potravních doplňků) se může změnit jen, je-li to nezbytné z hlediska specifického určení a zamýšleného použití dané potraviny.
3. U potravin nutričně nekompletních podle § 13 odst. 2 písm. c) určených pro kojence, nesmí obsah vitaminů a minerálních látek překročit hodnoty uvedené v tabulce č. 2. Obsah jedné nebo více z těchto látek (potravních doplňků) se může změnit jen, je-li to nezbytné z hlediska specifického určení a zamýšleného použití dané potraviny.
4. Potraviny uvedené v § 13 odst. 1 a 2 určené pro kojence, musí obsahem jiných nutrientů odpovídat požadavkům této vyhlášky, pokud tyto nejsou v rozporu s jejich specifickým určením a zamýšleným použitím.
5. Potraviny nutričně kompletní se standardním složením podle § 13 odst. 2 písm. a), které nejsou určeny pro kojence, musí obsahovat vitaminy a minerální látky podle tabulky č. 3.
6. Potraviny nutričně kompletní se specificky adaptovaným složením podle § 13 odst. 2 písm. b), které nejsou určeny pro kojence, musí obsahovat vitaminy a minerální látky podle tabulky č. 3. Obsah jedné nebo více z těchto látek (potravních doplňků) se může změnit jen, je-li to nezbytné z hlediska specifického určení a zamýšleného použití dané potraviny.
7. U potravin nutričně nekompletních podle § 13 odst. 2 písm. c), které nejsou určeny pro kojence, nesmí obsah vitaminů a minerálních látek překročit hodnoty uvedené v tabulce č. 3. Obsah jedné nebo více z těchto látek (potravních doplňků) se může změnit jen, je-li to nezbytné z hlediska specifického určení a zamýšleného použití dané potraviny.

TABULKA 2

Požadavky na obsah vitaminů a minerálních látek u potravin pro lékařské účely k výživě kojenců

Vitaminy/jednotky:	na 100 kJ		na 100 kcal	
	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
Vitamin A (μg) RE *	14	43	60	180
Vitamin D (μg)	0,25	0,75	1	3
Vitamin K (μg)	1	5	4	20
Vitamin C (mg)	1,9	6	8	25
Thiamin (mg)	0,01	0,075	0,04	0,3
Riboflavin (mg)	0,014	0,1	0,06	0,45
Vitamin B ₆ (mg)	0,009	0,075	0,035	0,3
Niacin (mg) NE**	0,2	0,75	0,8	3
Kyselina listová (μg)	1	6	4	25
Vitamin B ₁₂ (μg)	0,025	0,12	0,1	0,5
Kyselina pantoténová (mg)	0,07	0,5	0,3	2
Biotin (μg)	0,4	5	1,5	20
Vitamin E (mg α-TE)***	0,5 na 1 g polynenasycených mastných kyselin vyjádřených jako linolová kyselina, ale v žádném případě ne méně než 0,1 mg na 100 dostupných kJ	0,75 na 1 g polynenasycených mastných kyselin vyjádřených jako linolová kyselina, ale v žádném případě ne méně než 0,1 mg na 100 dostupných kJ	0,5 na 1 g polynenasycených mastných kyselin vyjádřených jako linolová kyselina, ale v žádném případě ne méně než 0,5 mg na 100 dostupných kcal	3 na 1 g polynenasycených mastných kyselin vyjádřených jako linolová kyselina, ale v žádném případě ne méně než 0,5 mg na 100 dostupných kcal
Sodík (mg)	5	14	20	60
Chloridy (mg)	12	29	50	125
Draslík (mg)	15	35	60	145
Vápník (mg)	12	60	50	250
Fosfor (mg) ¹⁾	6	22	25	90
Hořčík (mg)	1,2	3,6	5	15
Železo (mg)	0,12	0,5	0,5	2
Zinek (mg)	0,12	0,6	0,5	2,4
Měď (μg)	4,8	29	20	120
Jod (μg)	1,2	8,4	5	35
Selen (μg)	0,25	0,7	1	3
Mangan (mg)	0,012	0,05	0,05	0,2
Chrom (μg)	-	2,5	-	10
Molybden (μg)	-	2,5	-	10
Fluoridy (mg)	-	0,05	-	0,2

1) Poměr vápníku k fosforu nesmí být nižší než 1,2 a vyšší než 2,0.

* RE = trans-retinolekvivalent

** NE = niacinekvivalent

*** TE = alfa-tokoferolekvivalent

TABULKA 3

Požadavky na obsah vitaminů a minerálních látek u potravin pro lékařské účely, které nejsou určeny pro kojence

Vitaminy,minerální látky/jednotky	na 100 kJ		na 100 kcal	
	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
Vitamin A (μg) RE*	8,4	43	35	180
Vitamin D (μg)	0,12	0,65/0,75 ¹⁾	0,5	2,5/3 ¹⁾
Vitamin K (μg)	0,85	5	3,5	20
Vitamin C (mg)	0,54	5,25	2,25	22
Thiamin (mg)	0,015	0,12	0,06	0,5
Riboflavin (mg)	0,02	0,12	0,08	0,5
Vitamin B ₆ (mg)	0,02	0,12	0,08	0,5
Niacin (mg) NE**	0,22	0,75	0,9	3
Kyselina listová (μg)	2,5	12,5	10	50
Vitamin B ₁₂ (μg)	0,017	0,17	0,07	0,7
Kyselina pantothenová (mg)	0,035	0,35	0,15	1,5
Biotin (μg)	0,18	1,8	0,75	7,5
Vitamin E (mg α-TE)***	0,5 na 1 g polynenasycených mastných kyselin vyjádřeno jako linolová kyselina, ale v žádném případě ne méně než 0,1 mg na 100 dostupných kJ	0,75 na 1 g polynenasycených mastných kyselin vyjádřeno jako linolová kyselina, ale v žádném případě ne méně než 0,1 mg na 100 dostupných kJ	0,5 na 1 g polynenasycených mastných kyselin vyjádřeno jako linolová kyselina, ale v žádném případě ne méně než 0,5 mg na 100 dostupných kcal	3 na 1 g polynenasycených mastných kyselin vyjádřeno jako linolová kyselina, ale v žádném případě ne méně než 0,5 mg na 100 dostupných kcal
Sodík (mg)	7,2	42	30	175
Chloridy (mg)	7,2	42	30	175
Draslík (mg)	19	70	80	295
Vápník (mg)	8,4/12 ¹⁾	42/60 ¹⁾	35/50 ¹⁾	175/250 ¹⁾
Fosfor (mg) ¹⁾	7,2	19	30	80
Hořčík (mg)	1,8	6	7,5	25
Železo (mg)	0,12	0,5	0,5	2,0
Zinek (mg)	0,12	0,36	0,5	1,5
Měď (μg)	15	125	60	500
Jod (μg)	1,55	8,4	6,5	35
Selen (μg)	0,6	2,5	2,5	10
Mangan (mg)	0,012	0,12	0,05	0,5
Chrom (μg)	0,3	3,6	1,25	15
Molybden (μg)	0,72	4,3	3,5	18
Fluoridy (mg)	-	0,05	-	0,2

¹⁾ U výrobků určených pro děti ve věku od 1 do 10 let.

*RE = trans-retinolekvivalent

**NE = niacinekvivalent

***TE = alfa-tokoferolekvivalent

Příloha č. 15 k vyhlášce č. 23/2001 Sb.

Potravní doplňky, které lze použít při výrobě doplňků stravy a jejich nejvyšší přípustné množství v denní dávce

1. Vitaminy

Vitaminy/jednotky	Nejvyšší přípustné množství v denní dávce
Vitamin A (μg) RE*	2000
Vitamin D (μg)	10
Vitamin K (μg)	60
Vitamin C (mg)	600
Thiamin (mg)	7,5
Riboflavin (mg)	10
Vitamin B6 (mg)	10
Niacin (mg) NE**	100
Kyselina listová (μg)	1000
Vitamin B12 (μg)	50
Kyselina pantothenová (mg)	40
Biotin (μg)	500
Vitamin E (mg) α-TE***	70 100 ¹⁾

1) Nejvyšší množství v doplňcích stravy určených pro sportovce a osoby se zvýšenou fyzickou zátěží.

* RE = trans-retinolekvivalent

** NE = niacinekvivalent

*** α-TE = alfa-tokoferolekvivalent

2. Minerální látky

- a) Jako zdroj vápníku, hořčíku a fosforu se může použít také vápenec, dolomit, kostní moučka, moučka z lastur ústříc i slávek jedlých a moučka z vaječných skořápek drůbeže.
- b) Železo se může použít pouze u vícesložkových doplňků stravy, obsahujících více než jeden potravní doplněk.

Minerální látky/jednotky	Nejvyšší přípustné množství v denní dávce
Draslík (mg)	1000
Vápník (mg)	2500
Fosfor (mg)	700
Hořčík (mg)	400
Železo (mg)	20
Zinek (mg)	20
Měď (μg)	3000
Jód (μg)	200
Selen (μg)	70
Mangan (mg)	5
Chrom (μg)	200
Molybden (μg)	100
Fluor (mg)	1
Kobalt (μg)	10
Bor (mg)	5
Nikl (μg)	200
Vanad (μg)	200
Lithium (mg)	1

3. Potravní doplňky jiné než vitaminy a minerálie

A)

Látka
Kyselina pangamová
Kyselina lipoová
Kyselina hydroxycitronová
Kyselina paraaminobenzoová
Koenzym Q
Betain
Glukosaminsulfát
Cholin
Chondroitinsulfát
Karnitin
Kreatin
Taurin
Směs flavonoidů z vinných hroznů
Směs flavonoidů z citrusových plodů

Směs flavonoidů z borůvek
Hesperidin
Rutin
Daidzein
Genistein
Inositol
Sulforafan
Beta karoten
Směs karotenů alfa,beta,gama (z rostlinných potravinových surovin včetně řas)
Lykopen
Kapsanthin
Kapsolutein
Kapsorubin
Kryptoflavin
Kryptokapsin
Kryptoxanthin
Lutein
Violaxanthin
Zeaxanthin
Brassikasterol
Desmosterol
Ergosterol
Kampesterol
Oryzanol
Sitosterol
Stigmasterol
Kyselina linolová
Kyselina linolenová
Kyselina eikosapentaenová, zkratka: EPA
Kyselina dokosahexaenová, zkratka: DHA
Lecitin
Skvalen

B)

koncentráty papainu a bromelainu, sušenou biomasu kvasinek <i>Saccharomyces cerevisiae</i> a <i>Torulopsis utilis</i> jako zdroj bílkovin, minerálních látek, vitaminů a dalších látek,
sušenou biomasu zelených řas rodů <i>Chlorella</i> , <i>Scenedesmus</i> , sinic rodu <i>Spirulina</i> , sušenou biomasu nebo extrakty z biomasy hnědých a červených jedlých řas z čeledí <i>Fucaceae</i> , <i>Phaeophyceae</i> a <i>Rhodophyceae</i> (tzv. kelp). Množství biomasy (extraktu) v doplňku stravy musí být takové, aby nebyla překročena množství vitaminů a minerálů v doporučené dávce, uvedená v bodech 1 a 2,
mlezivo kravské nebo koňské. Tato složka nesmí být použita pro doplňky stravy určené sportovcům,

vitální sušené kultury mikroorganizmů *Bifidobacterium bifidum*, *Bifidobacterium longum*, *Streptococcus lactis*, *Lactobacillus acidophilus*, *Lactobacillus bulgaricus*.

4. Rostliny a extrakty z nich

- a) Vyšší rostliny a jejich části, které se mohou použít k výrobě doplňků stravy v množství nezbytném pro dosažení deklarovaného účinku jsou uvedeny v tabulce.
- b) Kromě rostlin uvedených v tabulce se mohou použít k výrobě doplňků stravy také extrakty a jiné formy odvozené z těchto rostlin.
- c) Extrakty podle písmene b) musí odpovídat požadavkům zvláštního právního předpisu.

Latinský název	Český název	Část rostliny
<i>Alchemilla vulgaris</i>	Kontryhel obecný	Nat'
<i>Allium sativum</i>	Česnek setý	Cibule
<i>Allium cepa</i>	Cibule setá	Cibule
<i>Althea officinalis</i>	Proskurník lékařský	Kořen, list
<i>Asparagus officinalis</i>	Chřest obecný	Výhonky
<i>Avena sativa</i>	Oves setý	Nat', semeno
<i>Bellis perennis</i>	Sedmikráška chudobka	Květ
<i>Capsicum anuum</i>	Paprika roční	Plod
<i>Cichorium intybus</i>	Čekanka obecná	Nat', kořen
<i>Cochlearia officinalis</i>	Lžičník lékařský	Nat'
<i>Cucurbita pepo</i>	Tykev turek	Semeno, květ
<i>Cynara cardunculus</i>	Artyčok kardový	Nat'
<i>Cynara scolymus</i>	Artyčok zeleninový	Nat', květ
<i>Daucus carota</i>	Mrkev obecná	Kořen
<i>Foeniculum vulgare</i>	Fenykl obecný	Plod
<i>Fragaria moschata</i>	Jahodník truskavec	List
<i>Fragaria vesca</i>	Jahodník obecný	List
<i>Galega officinalis</i>	Jestřabina lékařská	Nat'
<i>Galeopsis ladanum</i>	Konopice širolistá	Nat'
<i>Galeopsis pubescens</i>	Konopice pýřitá	Nat'
<i>Galeopsis speciosa</i>	Konopice ozdobná	Nat'
<i>Galeopsis tetrahit</i>	Konopice polní	Nat'
<i>Glechoma hederacea</i>	Popenec břečťanolistý	Nat'
<i>Humulus lupulus</i>	Chmel otáčivý	Květ
<i>Hippophae rhamnoides</i>	Rakytník řešetlákový	Plod
<i>Lamium album</i>	Hluchavka bílá	Květ,nat'
<i>Lentinus edodes</i>	Houževnatec jedlý (šiitake)	Plodnice
<i>Linum usitatissimum</i>	Len	Semeno
<i>Malva alcea</i>	Sléz léčivý	Květ, list
<i>Malva neglecta</i>	Sléz přehlížený	Květ, list
<i>Malva sylvestris</i>	Sléz lesní	Květ, list
<i>Malva sylv.ssp.mauritiana</i>	Sléz maurský	Květ, list
<i>Matricaria chamomilla</i>	Heřmánek pravý	Květ
<i>Nasturtium officinale</i>	Potočnice lékařská	Nat'
<i>Origanum vulgare</i>	Dobromysl obecná	Nat'
<i>Phaseolus vulgaris</i>	Fazol zahradní	Oplodí
<i>Physalis ixocarpa</i>	Mochyně mexická	Pouze zralé plody

<i>Physalis peruviana</i>	Mochyně peruánská	Pouze zralé plody
<i>Physalis pubescens</i>	Mochyně pýřitá	Pouze zralé plody
<i>Pleurotus ostreatus</i>	Hlíva ústřičná	Plodnice
<i>Pleurotus pulmonarius</i>	Hlíva plicní	Plodnice
<i>Ribes nigrum</i>	Meruzalka černá	List
<i>Rosa canina</i>	Růže šípková	Plod
<i>Rubus fructicosus</i>	Ostružník krvotvý	List
<i>Rubus ideaeus</i>	Ostružník maliník	List
<i>Rumex obtusifolius</i>	Šťovík tupolistý	List
<i>Rumex crispus</i>	Šťovík kadeřavý	List
<i>Sambucus nigra</i>	Bez černý	Květ
<i>Solidago virgaurea</i>	Celík zlatobýl	Nat'
<i>Sorbus aucuparia</i>	Jeřáb obecný	Plod
<i>Taraxacum officinale</i>	Smetánka lékařská	List, kořen
<i>Tilia cordata</i>	Lípa malolistá	Květ
<i>Tilia platyphyllos</i>	Lípa velkolistá	Květ
<i>Trigonella foenum-graecum</i>	Pískavice řecké seno	Nat', plod
<i>Urtica dioica</i>	Kopřiva dvoudomá	Nat'
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Brusnice borůvka	Plod
<i>Vaccinium macrocarpon</i>	Klikva velkoplodá	Plod
<i>Vaccinium vitis idaea</i>	Brusnice brusinka	Plod
<i>Verbena officinalis</i>	Sporyš lékařský	Nat'

24**VYHLÁŠKA****Ministerstva zemědělství**

ze dne 22. prosince 2000,

kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 324/1997 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, o přípustné odchylce od údajů o množství výrobku označeného symbolem „e“

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 18 písm. a), f) a i) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 306/2000 Sb., (dále jen „zákon“):

Čl. I

Vyhláška č. 324/1997 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, o přípustné odchylce od údajů o množství výrobku označeného symbolem „e“, se mění takto:

1. § 1 až 6 včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 1) až 7) znějí:

„Základní ustanovení**§ 1**

(1) Označení potravin a tabákových výrobků se provádí na obalech určených pro spotřebitele, na vnějších obalech nebo na jejich nesnadno oddělitelných součástech. Pro účely této vyhlášky se za vnější obaly nepovažují otevřené vratné obaly, zejména přepravky s nebalenými potravinami.

(2) Označení podle odstavce 1 nesmí být v rozporu s označením v písemné dokumentaci, na etiketě, krčkové nebo rukávové etiketě, které potravinu provázejí nebo se k ní vztahují.

(3) Údaje uvedené v § 6 až 8 zákona musí být pro spotřebitele srozumitelné, uvedené na viditelném místě, snadno čitelné, nezakryté nebo nepřerušené jinými údaji, nesmazatelné a vyjádřené v nekódované formě, s výjimkou označení šarže, nestanoví-li zvláštní právní předpis¹⁾ jinak.

(4) Označení šarže se uvede u balených potravin a tabákových výrobků na obale, u nebalených potravin a tabákových výrobků na vnějších obalech, popřípadě v průvodní dokumentaci. Před označením šarže se umístí písmeno „L“, s výjimkou případů, kdy je označení šarže jasně rozlišitelné od ostatních údajů a není možná záměna s jinými údaji. U baleného stolního másla se místo označení šarže uvede datum výroby.

(5) Název potraviny musí být doplněn údajem o způsobu její úpravy, jako zejména v prášku, mletá, drcená, sušená, instantní, zmrazená, koncentrovaná, uzená, sterilovaná, pasterovaná, pokud tyto údaje nevyplývají již z názvu nebo charakteru druhu, skupiny nebo podskupiny potravin. Obdobné doplnění názvu se týká též tabákového výrobku.

(6) U dovaného čerstvého ovoce, čerstvé zeleniny a konzumních brambor musí být uvedena země

původu, a to i v případě, že tyto potraviny byly přetídeny, přebalený nebo jinak upraveny na území České republiky a následně uvedeny do oběhu, popřípadě upraveny sterilací nebo pasterací.

(7) Z uvedení obchodní firmy na obalu potraviny musí být zřejmé, zda se jedná o výrobce, dovozce nebo prodejce.

§ 2

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) označením veškerá slova, číselné údaje, ochranné známky, obchodní firma, zobrazení nebo znak, vztahující se na potravinu a umístěné na obalu určeném pro spotřebitele, na vnějším obalu nebo na jejich nesnadno oddělitelných součástech,
- b) údajem o hmotnosti nebo objemu skutečná hmotnost nebo objem potraviny bez obalu,
- c) nálevem voda, vodný roztok jedlé soli, vodné roztoky potravinářských kyselin, kvasný ocet, vodné roztoky přírodních nebo náhradních sladidel, popřípadě jejich směsi, ovocné a zeleninové šťávy v případě ovoce a zeleniny,
- d) rovnocennou potravinou potravina, jejíž vlastnosti, jako např. složení, výživová hodnota, výživové účinky nebo zamýšlené použití, odpovídají běžným potravinám. Při posuzování, zdá je, či není potravina rovnocenná dosud používaným potravinám, se vychází z vědeckého hodnocení příslušných znaků a vlastností a jejich přirozené variability. Potravina se nepovažuje za rovnocennou, pokud obsahuje bílkovinu nebo deoxyribonukleovou kyselinu pocházející z genetické modifikace.²⁾

§ 3**Označení množství potraviny na obalu**

(1) Na snadno viditelném místě obalu se označí

- a) u tekutých potravin údaj o objemu v mililitrech (ml), centilitrech (cl) nebo litrech (l),
- b) u pevných nebo sypkých potravin údaj o hmotnosti v gramech (g) nebo v kilogramech (kg),
- c) u polotekutých, polotuhých a šlehaných potravin údaj o objemu nebo hmotnosti,
- d) údaj o hmotnosti a počtu kusů nebo pouze údaj o počtu kusů, je-li tak stanoveno ve zvláštních právních předpisech.³⁾

(2) Pokud se balená potravina, včetně zmrazené, nachází v nálevu, musí být kromě celkové hmotnosti uvedena na obalu i hmotnost pevné potraviny. Údaj

o celkové hmotnosti a hmotnosti nebo procentickém podílu pevné části se na obalu uvede i u potravin, které se nacházejí v jedlém oleji nebo ve vlastní šťávě. V případě, že část pevného podílu přechází při zpracování do nálevu, šťávy nebo oleje, uvede se hmotnostní podíl pevné složky v hodnotě vložené před zpracováním a tato skutečnost se označí na obalu.

(3) Údaj o hmotnosti nebo objemu, pokud není provázen označením symbolem „e“⁴⁾ se doplní o přípustnou zápornou hmotnostní nebo objemovou odchylku od uvedeného množství. Odchylka od množství nemusí být na obalu vyznačena, pokud jsou splněny požadavky na odchylky uvedené u jednotlivých potravin ve zvláštních právních předpisech.³⁾ Kladná hmotnostní nebo objemová odchylka se nepovažuje za klamání spotřebitele.

(4) Údaj o množství se nevyžaduje u potravin, které

- a) podléhají významným ztrátám na objemu nebo hmotnosti a jež jsou prodávány podle počtu kusů nebo váženy v přítomnosti spotřebitele,
- b) jsou baleny v množství menším než 5 g nebo 5 ml, nejde-li o koření a bylinky,
- c) jsou prodávány podle počtu kusů a tento počet je přes obal jasné viditelný a lehce spočitatelný, nebo je počet kusů uveden při označení potraviny.

(5) Pokud se potravina v obalu určeném pro spotřebitele skládá ze dvou nebo více dílčích balení, které obsahují stejně množství téže potraviny, uvede se na obalu množství potraviny v jednom dílčím balení a celkový počet těchto dílčích balení. Tyto údaje se na obale nemusí uvádět, pokud počet dílčích balení je přes obal jasné viditelný a lehce spočitatelný a pokud je jasné viditelný alespoň jeden údaj o množství v dílčím balení.

(6) Pokud se potravina v obalu určeném pro spotřebitele skládá ze dvou nebo více balených či nebalených kusů potravin, které nejsou určeny k jednotlivému prodeji, označí se na obalu celkové množství potraviny.

§ 4

Datum minimální trvanlivosti a datum použitelnosti potravin

(1) Datum minimální trvanlivosti se uvádí slovy „minimální trvanlivost do...“ s udáním dne, kalendářního měsíce a roku ukončení této doby v uvedeném pořadí.

(2) U potravin s minimální dobou trvanlivosti

- a) 3 měsíce nebo kratší nemusí být v datu minimální trvanlivosti uveden rok,
- b) delší než 3 měsíce, ale ne více než 18 měsíců, nemusí být v datu minimální trvanlivosti uveden den,
- c) delší než 18 měsíců nemusí být uveden v datu minimální trvanlivosti den a kalendářní měsíc.

(3) Dobou minimální trvanlivosti se při označování podle odstavce 2 písm. b) a c) rozumí doba ukon-

čená posledním dnem příslušného kalendářního měsíce nebo roku.

(4) Datum minimální trvanlivosti se nevyžaduje u

- a) čerstvého ovoce, čerstvé zeleniny a konzumních brambor neloupaných, nekrájených nebo jinak neupravených. To neplatí pro naklíčená semena a podobné výrobky, např. klíčky luštěnin,
- b) konzumního líhu, líhovin a ostatních alkoholic-kých nápojů s obsahem alkoholu 10 a více objemových procent, s výjimkou emulzních líhovin,
- c) všech druhů vín,
- d) pekařských nebo cukrářských výrobků určených ke spotřebě do 24 hodin po výrobě,
- e) jedlé soli, s výjimkou obohacené soli,
- f) přírodních sladidel v pevném stavu, s výjimkou cukru moučka,
- g) neplněných nečokoládových cukrovinek⁵⁾ obsahujících pouze barviva a látky určené k aromatizaci,
- h) žvýkaček,
- i) kvasného octa,
- j) limonád, ovocných šťáv, ovocných nektarů a alkoholic-kých nápojů, pokud se tyto potraviny nacházejí v nádobách o obsahu nad 5 litrů a pokud nejsou určeny ke konečné spotřebě.

(5) Datum použitelnosti se uvádí slovy „spotřebujte do...“ s udáním dne a měsíce, popřípadě též roku ukončení této doby v uvedeném pořadí.

(6) Jestliže za slovy „spotřebujte do...“ nebo „minimální trvanlivost do...“ nebude následovat datum, musí zde být uvedeno, kde je toto datum na obalu vyznačeno.

(7) Je-li potravina označena datem použitelnosti, doplní se vždy údajem o konkrétních podmínkách skladování vyjádřeným u teplot číselnými hodnotami. Nejsou-li podmínky skladování u takto označených potravin stanoveny prováděcí vyhláškou, stanoví je výrobce nebo dovozce.

(8) Pokud potravina balená a označená ve výrobě byla rozbalena za účelem prodeje jednotlivých částí, považuje se za potravinu nebalenou, podléhající označení podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona.

§ 5

Údaje o způsobu použití potraviny

(1) Údaje o způsobu použití potraviny musí být uvedeny takovým způsobem, aby umožnily její správné použití.

(2) Balená potravina určená ke spotřebě po mikrovlnném ohřevu v obalu musí mít na obalu uveden postup a způsob ohřevu.

(3) Balená potravina určená ke spotřebě po nezbytné tepelné úpravě musí být takto označena, a pokud to povaha potraviny vyžaduje, musí být uveden i postup a způsob tepelné úpravy potraviny. To neplatí pro potraviny, u kterých je jednoznačně zřejmé, že je bez tepelné úpravy nelze konzumovat.

(4) U potravin, které vyžadují před spotřebou úpravu ředěním nebo rozpouštěním v tekutině, musí být uveden na obalu doporučený poměr ředění, popřípadě způsob přípravy.

§ 6 Údaje o složení potravin

(1) Údaje o složení potravin podle použitých surovin, přídavných látek, potravních doplňků a látek určených k aromatizaci potravin (dále jen „složka“) se řadí sestupně podle obsahu jednotlivých složek v potravině v době výroby potravin a musí být uvedeny slovem „složení“. Sestupné pořadí složek se neuvádí u ovocných a zeleninových směsí, u směsí koření nebo bylin, pokud hmotnostní podíl jedné složky výrazně nepřevládá, maximálně však do 10 % celkového hmotnostního podílu, a označí se slovy „v proměnlivých hmotnostních podílech“. Údaje o složení potraviny podle množství potravních doplňků se nemusí uvádět v případě, že je potravina označena údaji o výživové (nutriční) hodnotě podle zvláštních právních předpisů.⁶⁾

(2) Za složky se nepovažují

- a) součásti složky, které se během výroby přechodně odloučí a poté jsou k potravině opět připojeny a při tom co do množství nepřekročí svůj původní podíl,
- b) přídavné látky, které se dostaly do potraviny z jedné nebo více složek této potraviny, pokud technologicky neovlivňují jakost, zdravotní nezávadnost nebo nutriční hodnotu konečného výrobku, nestanoví-li zvláštní právní předpis¹⁾ jinak,
- c) přídavné látky, které jsou užity v nezbytně nutných množstvích jako rozpouštědla nebo nosiče přídavných látek, aromat nebo potravních doplňků,
- d) pomocné látky.

(3) Složky se neuvádí

- a) u jednosložkových potravin v případě, že název potraviny je totožný se jménem složky anebo název složku jasně identifikuje,
- b) u čerstvého ovoce, čerstvé zeleniny a konzumních brambor, pokud nejsou loupané, krájené nebo jinak upravené,
- c) u sycených vod označených jako sycené, pokud k nim nebyly přidány jiné složky,
- d) u kvasného octa získaného výlučně z jedné základní suroviny, pokud k němu nebyly přidány jiné složky,
- e) u sýrů, másla, kysaného mléka a smetany, pokud k nim nebyly přidány jiné složky než mléčné výrobky, enzymy a mikrobiální kultury potřebné k jejich výrobě a jedlá sůl potřebná k výrobě sýrů, s výjimkou ochucených čerstvých sýrů a tavených sýrů,
- f) stanoví-li tak zvláštní právní předpisy.³⁾

(4) Názvy jednotlivých složek lze nahradit těmito názvy:

- a) „olej“ a „tuk“ doplněný označením „rostlinný“

nebo „živočišný“ nebo údajem o specifickém rostlinném nebo živočišném původu pro jedlé tuky a oleje s výjimkou oleje olivového; pokud se jedná o ztužený tuk nebo olej, doplní se označením „ztužený“,

- b) „škrob“ pro škroby a škroby modifikované fyzičkálním způsobem a enzymy; nelze-li vyloučit přítomnost lepku, musí být doplněn jeho specifický rostlinný původ,
- c) „drůbeží maso“ pro všechny druhy drůbežího masa za předpokladu, že potravina není označena specifickým názvem drůbeže,
- d) „sýr“ pro všechny druhy sýrů, kde sýr nebo směs sýrů tvoří složku jiné potraviny, za předpokladu, že potravina není označena specifickým názvem sýru,
- e) „ryby“ pro všechny druhy ryb za předpokladu, že potravina není označena specifickým druhem ryby,
- f) „koření“ nebo „směs koření“ pro všechna koření, nepřesahuje-li tato složka 2 % hmotnosti výrobku,
- g) „bylinky“ nebo „směs bylinky“ pro všechny bylinky nebo části bylinky, nepřesahuje-li tato složka 2 % hmotnosti výrobku,
- h) „žvýkačkové báze“ pro všechny druhy přípravků používaných jako základ při výrobě žvýkaček,
- i) „cukr“ pro všechny typy sacharózy bez ohledu na původ,
- j) „dextróza“ pro bezvodou glukózu a monohydrt glukózy,
- k) „glukózový sirup“ pro glukózový sirup a bezvodý glukózový sirup,
- l) „mléčné bílkoviny“ pro všechny typy mléčných bílkovin (kasein, kaseináty, syrovátková bílkovina a jejich směsi),
- m) „kakaové máslo“ pro vylisovaný nebo jinak získaný nebo rafinovaný kakaový tuk,
- n) „kandované ovoce“ pro veškeré kandované ovoce, nepřesahuje-li tato složka 10 % hmotnosti výrobku,
- o) „zelenina“ pro směsi zeleniny nepřesahující 10 % hmotnosti potraviny za předpokladu, že potravina není označena specifickým názvem zeleniny,
- p) „víno“ pro všechny druhy vín tak, jak jsou vymezeny ve zvláštním právním předpisu,⁷⁾
- r) „strouhanka“ pro všechny typy strouhanky z pečených cereálních výrobků, směsi na obalování a panýrovací směsi,
- s) „mouka“ pro směsi mouky ze dvou nebo více druhů obilí; za označením „mouka“ následuje výčet druhů obilí, z nichž byla vyrobena, v sestupném pořadí podle hmotnostních podílů.

(5) U složky, která se sama skládá ze dvou nebo více dílčích složek, se tyto dílčí složky považují za složky potraviny a uvedou se samostatně ve složení. Podle charakteru potraviny může být složka, která se sama skládá ze dvou nebo více dílčích složek, uvedena jako jedna složka ve složení potraviny a bezprostředně

za ní nebo vedle ní následuje výčet jejích dílčích složek. Tento výčet se však nemusí uvádět v případě, že složka skládající se z více dílčích složek představuje méně než 25 % celkové hmotnosti nebo objemu potraviny, a v případě, že složkou je potravina podle odstavce 3, nebo pokud je složkou potravina, u níž se v souladu se zvláštním právním předpisem nevyžaduje uvádět složení.

(6) Voda přidávaná do potraviny se na obalu označí jako její složka, pokud její obsah v konečném výrobku představuje více než 5 %, nestanoví-li zvláštní právní předpisy³⁾ jinak. Jako složka se neoznačí voda obsažená v jiné složce též potraviny a voda i ostatní těkavé složky odpařené i částečně během výrobního procesu. Přidaná voda se neuvede jako složka, jestliže je voda použita během výrobního procesu výhradně k obnovení některé složky použité v koncentrovaném nebo sušeném stavu, nebo v případě nálevu, který se obvykle nekonzumuje.

(7) U sušených a zahuštěných potravin obnovujících se přidáním tekutiny se na obalu uvede, zda se složení potraviny vztahuje k sušenému, zahuštěnému nebo obnovenému stavu potraviny.

(8) Množství složky v hmotnostních nebo objemových procentech, popřípadě v g/100 g potraviny nebo v ml/100 ml se uvede na obalu, s výjimkou lihovin, v případě, že

- a) název složky nebo skupiny složek se použije v názvu potraviny, pod nímž se potravina uvádí do oběhu nebo jí spotřebitel obvykle s tímto názvem spojuje,
- b) složka nebo skupina složek je v označení zdůrazněna slovně, obrazově nebo graficky,
- c) složka nebo skupina složek je základní pro charakteristiku potraviny a pro její odlišení od výrobků, se kterými by mohla být zaměnitelná pro svůj název nebo vzhled.

Ustanovení písmen a) a b) se nevztahuje na složky označené podle odstavce 16.

(9) Ustanovení odstavce 8 se nevztahuje na potraviny nebo skupiny složek,

- a) jejichž čistá hmotnost se uvádí podle § 3 odst. 2,
- b) u kterých je uvádění množství složky povinné podle zvláštního právního předpisu,
- c) které jsou používány v malých množstvích pro účely ochucení,
- d) jedná-li se o směsi ovoce, zeleniny, koření nebo bylin, v nichž žádný druh, co do hmotnostního podílu, výrazně nepřevládá,
- e) pokud jde o vitaminy a minerální látky, jejichž množství v potravině je označeno podle zvláštních právních předpisů,⁶⁾
- f) pokud zvláštní právní předpis stanoví jinak.³⁾

(10) Pokud potravina obsahuje více než 2,5 % jedlé soli, musí být její obsah vyznačen na obalu v hmotnostních procentech.

(11) Je-li na obalu vyznačeno obohacení potraviny některým z potravních doplňků, zejména vita-

miny, minerálními látkami nebo aminokyselinami, musí být deklarované množství, popřípadě vyšší množství než deklarované množství potravního doplňku přítomno v potravině po celou dobu minimální trvanlivosti nebo použitelnosti.

(12) Pokud označení na obalu potraviny uvádí výživové tvrzení nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpisy,³⁾ musí být doplněno údaji o výživové (nutriční) hodnotě potraviny podle zvláštních právních předpisů.⁶⁾

(13) Pokud byl v potravině snížen obsah určité živiny⁶⁾ o více než 25 % oproti hodnotě stanovené ve zvláštních právních předpisech,³⁾ lze tuto potravinu označit jako potraviny se sníženým obsahem živiny, nestanoví-li zvláštní právní předpisy jinak.⁶⁾ Stejným způsobem se postupuje i v případě, že zvláštní právní předpisy³⁾ nestanoví obsah určité živiny v potravině.

(14) Jestliže potravina určitou živinu neobsahuje, lze ji označit jako potraviny neobsahující určitou živinu, nestanoví-li zvláštní právní předpisy jinak.⁶⁾

(15) Při označení použitých přídatných látek, látek určených k aromatizaci a potravních doplňků se použijí názvy uvedené ve zvláštním právním předpise.¹⁾

(16) Pokud bylo k potravině přidáno náhradní sladidlo, doplní se v blízkosti názvu potraviny slova „s náhradním sladidlem“. Pokud byl k potravině přidán cukr a náhradní sladidlo, doplní se v blízkosti názvu potraviny slova „s cukrem a náhradním sladidlem“.

¹⁾ Vyhláška č. 298/1997 Sb., kterou se stanoví chemické požadavky na zdravotní nezávadnost jednotlivých druhů potravin a potravinových surovin, podmínky jejich použití, jejich označování na obalech, požadavky na čistotu a identitu přídatných látek a potravních doplňků a mikrobiologické požadavky na potravní doplňky, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 153/2000 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

³⁾ Například vyhláška č. 330/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro čaj, kávu a kávoviny, ve znění vyhlášky č. 91/2000 Sb., vyhláška č. 329/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů pro škrob a výrobky ze škrobu, luštěnin a olejnatá semena, ve znění vyhlášky č. 418/2000 Sb., vyhláška č. 325/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro tabákové výrobky.

⁴⁾ Zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ § 12 písm. a) vyhlášky č. 334/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro přírodní sladidla, med, nečokoládové cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa

- s cukrem, čokoládu a čokoládové cukrovinky, ve znění vyhlášky č. 94/2000 Sb.
- 6) Vyhláška č. 293/1997 Sb., o způsobu výpočtu a uvádění výživové (nutriční) hodnoty potravin a o značení údaje o možném nepříznivém ovlivnění zdraví.
Vyhláška č. 23/2001 Sb., kterou se stanoví druhy potravin určených pro zvláštní výživu a jejich způsob použití.
- 7) Zákon č. 115/1995 Sb., o vinochradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících právních předpisů, ve znění zákona č. 216/2000 Sb.⁶⁾
2. Za § 6 se vkládají nové § 6a, 6b a 6c, které včetně nadpisů a poznámky pod čarou č. 8) znějí:
- „§ 6a
Údaje o přídatných látkách
- (1) Přítomnost přídatné látky v potravině se na obalu označí v údajích o složení potraviny uvedením názvu látky nebo jejího číselného kódu,¹⁾ a pokud tak stanoví zvláštní právní předpis,⁶⁾ i jejím množstvím a údajem o možnosti nepříznivého ovlivnění zdraví lidí.
- (2) Ustanovení odstavce 1 neplatí v případě, že přídatnou látkou je modifikovaný škrob a je na obalu označen slovy „modifikovaný škrob“.
- (3) U přídatných látek, které náležejí do kategorií antioxidanty, barviva, konzervanty, kyseliny, regulátory kyselosti, tavicí soli, kypřící látky (kypřidla), náhradní sladidla, látky zvýrazňující aroma nebo chuť, zahušťovadla, želírující látky (želírovadla), stabilizátory, emulgátory, protispékavé látky, odpěňovače, leštící látky, látky zlepšující mouku, musí být uveden vedele názvu přídatné látky nebo označení přídatné látky číselným kódem také název kategorie, do které přídatná látka patří. Pokud přídatná látka patří způsobem použití do několika kategorií, uvede se název kategorie, která odpovídá hlavnímu účelu, pro který je tato přídatná látka v potravině použita.
- (4) Potraviny u kterých byla trvanlivost prodloužena použitím balicích plynů, se na obalu označí slovy „Baleno v ochranné atmosféře“.
- (5) Potraviny obsahující více než 10 % náhradních sladidel polyalkoholických cukrů E 420, E 421, E 953, E 965, E 966 nebo E 967 musí být na obalu určeném pro spotřebitele označeny výstrahou „Nadměrná konzumace může vyvolat projímaté účinky“.
- (6) Přídatné látky, které se dostaly do potraviny z jedné nebo více použitých složek, se na obalu uvádějí jen v případech, je-li přídatnou látkou
- barvivo ve složce, které je okem rozeznatelné jako zvláštní součást potraviny,
 - oxid siřičitý, pokud jeho obsah v konečném výrobku převýší $50 \text{ mg} \cdot \text{kg}^{-1}$ nebo $\text{mg} \cdot \text{l}^{-1}$,
 - kyselina benzoová, pokud její obsah nebo obsah jejích solí přepočítaný na kyselinu benzoovou v konečném výrobku převýší $50 \text{ mg} \cdot \text{kg}^{-1}$ nebo $\text{mg} \cdot \text{l}^{-1}$,
 - kyselina sorbová, pokud její obsah nebo obsah jejích solí přepočítaný na kyselinu sorbovou v konečném výrobku převýší $100 \text{ mg} \cdot \text{kg}^{-1}$ nebo $\text{mg} \cdot \text{l}^{-1}$.
- (7) V případě, že přídatná látka použitá při výrobě potraviny obsahuje geneticky modifikovaný organismus nebo je z něj vyrobena, ale již jej neobsahuje a není rovnocennou potravinou, doplní se označení potraviny informacemi o
- přítomnosti přídatné látky jako složky, která je geneticky modifikovaným organismem nebo jej obsahuje, a to slovy „geneticky modifikováno“ nebo „obsahuje geneticky modifikovaný organismus“. Tato slova se uvedou ve složení potraviny bezprostředně za názvem této složky nebo formou hvězdičky (*) u složky a zvýrazněného označení pod seznamem složek. Velikost písma označení pod seznamem složek musí být stejná nebo větší než velikost písma použitého ve složení potraviny,
 - jakémkoli charakteristickém znaku či vlastnosti, jako je např. složení, výživová hodnota nebo výživové účinky nebo zamýšlené použití, kvůli kterým použitá přídatná látka není rovnocenná dosud používaným přídatným látkám. V případě přídatných látek, které byly vyrobeny z geneticky modifikovaného organismu, ale již jej neobsahují, se kromě údaje o znaku či vlastnosti, kvůli které již přídatná látka není rovnocenná, v označení uvedou slova „vyrobeno z geneticky modifikované (-ho)...“ následovaná názvem použité suroviny, a to ve složení v závorkách bezprostředně za názvem složky nebo pomocí hvězdičky (*) u složky a zvýrazněného označení pod seznamem složek. Velikost písma označení pod seznamem složek musí být stejná nebo větší než velikost písma použitého ve složení potraviny,
 - přítomnosti látky v přídatné látce, která může ovlivnit zdraví spotřebitelů.
- (8) Přídatné látky, jejich směsi nebo jejich nařízené formy určené k přímému prodeji spotřebiteli musí být na obalu určeném pro spotřebitele označeny kromě údajů uvedených v § 6 odst. 1 zákona těmito údaji:
- názvem výrobku a jeho číselným kódem, pokud je stanoven ve zvláštním právním předpise,¹⁾
 - slovy „pro použití v potravinách“ nebo „omezené použití v potravinách“ nebo bližším údajem o použití v potravinách,
 - výčtem všech složek v sestupném pořadí podle klesajícího množství, jsou-li ve směsi přídatných látek nebo jejich nařízené formě obsaženy kromě základní přídatné látky ještě další složky, jako jsou jiné přídatné látky, nosiče a rozpouštědla nebo potraviny. U dalších složek, které mají charakter látky přídatné, se uvede název kategorie a název látky nebo číselný kód podle zvláštního právního předpisu,¹⁾
 - údaje podle odstavce 7. V případě jednosložkových přídatných látek podle odstavce 7 písm. a) se slova „geneticky modifikováno“ nebo „obsahuje geneticky modifikovaný organismus“ uvedou zřetelně viditelná na obalu. V případě jednosložkových přídatných látek podle odstavce 7 písm. b)

se slova „vyrobeno z geneticky modifikované (-ho)...“ uvedou zřetelně viditelná na obalu.

§ 6b

Údaje o látkách určených k aromatizaci potravin

(1) Přítomnost látky určené k aromatizaci potraviny se na obalu označí slovem „aroma“ ve výčtu uváděných složek a popřípadě další specifikací, jako např. přírodní nebo umělé, podle zvláštního právního předpisu⁸⁾ nebo doplněním konkrétního názvu nebo popisu aromatu.

(2) Termín „přírodní“ nebo jakýkoliv výraz rovnocenného významu lze použít pouze pro aromata splňující požadavky na přírodní aromatické látky nebo aromatické přípravky podle zvláštního právního předpisu.⁸⁾ Pokud označení látky určené k aromatizaci obsahuje odkaz na potravinu nebo na zdroj aromatu, nesmí být slovo „přírodní“ nebo jakýkoliv výraz rovnocenného významu použit, pokud nebyla aromatická složka izolována vhodnými fyzikálními, enzymatickými nebo mikrobiálními postupy nebo tradičními způsoby přípravy potravin výhradně nebo též výhradně z dotyčné potraviny nebo dotyčného zdroje aromatu.

(3) V případě, že aroma použité při výrobě potraviny obsahuje geneticky modifikovaný organismus nebo je z něj vyrobeno, ale již jej neobsahuje a není rovnocennou potravinou, doplní se označení potraviny podle odstavce 1 informacemi o

a) přítomnosti aroma, které je geneticky modifikovaným organismem nebo ho obsahuje, a to slovy „geneticky modifikováno“ nebo „obsahuje geneticky modifikovaný organismus“, která se uvedou ve složení bezprostředně za názvem složky nebo formou hvězdičky (*) u složky a zvýrazněného označení pod seznamem složek. Velikost písma označení pod seznamem složek musí být stejná nebo větší než velikost písma použitého ve složení potraviny. U jednosložkových aromat podle odstavce 4 se slova „geneticky modifikováno“ nebo „obsahuje geneticky modifikovaný organismus“ uvedou zřetelně viditelně na obalu,

b) jakémkoliv charakteristickém znaku či vlastnosti, jako je např. složení, výživová hodnota nebo výživové účinky nebo zamýšlené použití, kvůli kterým použité aroma není rovnocenné dosud používaným aromatům. V případě aromat, která byla vyrobena z geneticky modifikovaného organismu, ale již jej neobsahují, se kromě údaje o znaku či vlastnosti, kvůli které již aroma není rovnocennou potravinou, v označení uvedou slova „vyrobeno z geneticky modifikované (-ho)...“ následovaná názvem použité suroviny, a to ve složení v kulatých závorkách bezprostředně za názvem složky nebo pomocí hvězdičky (*) u složky a zvýrazněného označení pod seznamem složek. Velikost písma označení pod seznamem složek musí být stejná nebo větší než velikost písma použitého ve složení potraviny. U jednosložkových potravin se slova „vyrobeno z geneticky modifikované (-ho)...“ uvedou zřetelně viditelná na obalu,

c) přítomnosti látky v aroma, která může ovlivnit zdraví spotřebitelů.

(4) Aromata určená k prodeji spotřebiteli se kromě údajů uvedených v § 6 odst. 1 zákona a v odstavcích 1 až 3 označí výrazem „pro použití v potravách“.

(5) Při obsahu přidaného kofeingu v nealkoholickém nápoji nebo koncentrátu k přípravě nealkoholickeho nápoje musí být na obalu uvedeno označení „Obsahuje kofein“.

(6) Při obsahu přidaného chininu v nealkoholickém nápoji nebo v koncentrátu k přípravě nealkoholickeho nápoje musí být na obalu uvedeno označení „Obsahuje chinin“.

§ 6c

Údaje o potravinách nového typu

(1) Potraviny nového typu, s výjimkou přidatných látek uvedených v § 6a a aromat uvedených v § 6b, se kromě údajů uvedených v § 6 zákona na obalu dále označí

a) údajem o jakémkoli charakteristickém znaku nebo vlastnosti potraviny nebo její složky, jako je složení, nutriční hodnota nebo nutriční účinky, kvůli kterým již potravina není rovnocenná existující potravině,

b) informací o postupu, kterým bylo změny příslušného znaku nebo vlastnosti potraviny dosaženo.

(2) Potravina, která je geneticky modifikovaným organismem nebo jej obsahuje, se na obalu označí slovy „geneticky modifikováno“ nebo „obsahuje geneticky modifikovaný organismus“. Toto označení se uvede ve složení bezprostředně za názvem složky nebo formou hvězdičky (*) u složky a zvýrazněného označení pod seznamem složek. Velikost písma označení pod seznamem složek musí být stejná nebo větší než velikost písma použitého ve složení potraviny.

(3) Potravina vyroběná z geneticky modifikovaného organismu, která jej již neobsahuje a která není rovnocenná existující potravině, se označí slovy „vyrobeno z geneticky modifikované (-ho)...“ následovanými názvem použité suroviny, a to ve složení v závorkách bezprostředně za názvem složky nebo pomocí hvězdičky (*) u složky a zvýrazněného označení pod seznamem složek. Velikost písma označení pod seznamem složek musí být stejná nebo větší než velikost písma použitého ve složení potraviny. U jednosložkových potravin se slova „vyrobeno z geneticky modifikované (-ho)...“ uvedou zřetelně viditelná na etiketě.

⁸⁾ Příloha č. 2 k vyhlášce č. 298/1997 Sb.“.

3. § 7 včetně poznámek pod čarou č. 9) a 10) zní:

„§ 7

(1) Označování a způsoby, kterými se provádí, nesmí uvádět kupujícího závažným způsobem v omyl, a to zejména

a) pokud se týká charakteristiky potraviny, její podstaty, totožnosti, vlastnosti, složení, množství,

- a) trvanlivosti, původu nebo vzniku, způsobu zpracování nebo výroby,
- b) přisuzováním účinků nebo vlastností, které potravina nevykazuje,
- c) vyvoláváním dojmu, že potravina vykazuje zvláštní charakteristické vlastnosti, když ve skutečnosti tyto vlastnosti mají všechny podobné potraviny.

(2) Na obalu, na jeho nesnadno oddělitelných součástech a na písemné dokumentaci, která potravinu doprovází, se nesmí uvádět údaje, že

- a) potravina je zdrojem všech životně nezbytných živin, nejde-li o potraviny, u nichž je tato vlastnost stanovena ve zvláštním právním předpisu⁹⁾ nebo potvrzena příslušným správním orgánem,
- b) běžné potraviny nedodají potřebné množství živin, které obsahuje nabízená potravina,
- c) potravina má zvýšenou nebo zvláštní nutriční hodnotu v důsledku přídavku přídatných látek nebo potravních doplňků, bez provedeného nutričního hodnocení,
- d) potravina má zvláštní vlastnosti, přestože tyto vlastnosti vykazují všechny srovnatelné potraviny,
- e) potravina je vhodná k prevenci, zmírnění nebo léčení zdravotní poruchy nebo k lékařským účelům, pokud nestanoví zvláštní právní předpis jinak,
- f) charakter nebo původ potraviny je „domácí“, „čerstvý“, „živý“, „čistý“, „přírodní“, „pravý“ nebo „racionální“, pokud toto označení výrobku není součástí názvu druhu, skupiny nebo podskupiny uvedené u jednotlivých druhů potravin ve zvláštních právních předisech,³⁾
- g) potravina je určena pro zvláštní výživu nebo je dietní, případně dietetická, pokud nebyl vydán souhlas Ministerstva zdravotnictví podle § 11 odst. 2 písm. b) bodu 5 zákona,
- h) potravina byla vyrobena podle náboženských nebo rituálních předpisů, bez doložení příslušnými náboženskými autoritami.

(3) Na obalu, na jeho nesnadno oddělitelných součástech a na písemnostech, které potravinu doprovázejí, se dále nesmí uvádět údaje

- a) jejichž pravdivost nelze dokázat,
- b) které by mohly vyvolat pochybnosti o neškodnosti jiných podobných potravin nebo vyvolat u spotřebitele obavy z jejich použití,
- c) o rychlosti úbytku tělesné hmotnosti nebo jeho rozsahu při konzumaci určité potraviny,

- d) které by mohly vést k záměně běžných potravin s potravinami pro zvláštní výživu.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí rovněž pro způsob nabízení potravin k prodeji, zejména s ohledem na jejich tvar, vzhled nebo balení, použité obalové materiály, grafickou úpravu a způsob uspořádání, ve kterém jsou vystaveny k prodeji.

(5) Zvláštní údaje uváděné na obalu biopotravin pocházejících z ekologického zemědělství a podmínky jejich použití stanoví zvláštní právní předpis.¹⁰⁾

(6) Označování podle § 6a až 6c se nevztahuje na potraviny, v jejichž složkách je přítomen materiál pocházející z geneticky modifikovaného organismu v množství nepřesahujícím 1 % příslušné složky, pokud je přítomnost tohoto materiálu neúmyslná a náhodná.

⁹⁾ Vyhláška č. 23/2001 Sb.

¹⁰⁾ Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

4. Oddíl 2 Přípustné odchylky od údajů o množství výrobku označeného symbolem „e“ se zrušuje.

Čl. II

Přechodná ustanovení

(1) Potraviny vyrobené přede dnem účinnosti této vyhlášky se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

(2) Označení potravin podle dosavadních právních předpisů lze používat pro potraviny vyrobené a uvedené do oběhu nejpozději do 31. prosince 2001.

(3) Označení potravin podle § 6a odst. 7 a odst. 8 písm. d), § 6b odst. 3 a § 6c odst. 2 a 3 lze používat již od 1. ledna 2001.

(4) Pokud je v datu minimální trvanlivosti nebo v datu použitelnosti označen rok pouze posledním dvojčíslem, způsob jeho označení musí být srozumitelný, např. doplněním data o den a měsíc v období alespoň do konce roku 2012.

Čl. III

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení, s výjimkou čl. I bodu 4, který nabývá účinnosti dnem 1. července 2001, a čl. I bodu 2, pokud jde o § 6a odst. 7 a odst. 8 písm. d), § 6b odst. 3 a § 6c odst. 2 a 3, který nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Ministr:

Ing. Fencl v. r.

UPOZORNĚNÍ ODBĚRATELŮM

Vydavatelství Sbírky zákonů Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., připravuje na únor 2001 vydání novely vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 1/1998 Sb., kterou se stanoví požadavky na jakost, postup při přípravě, zkoušení, uchovávání a dávkování léčiv (Český lékopis 1997), ve znění vyhlášky č. 296/1999 Sb.

Připravovaná novela bude mít rozsah 936 tiskových stran a prodejní cena za jeden výtisk kompletní částky bude činit 829,- Kč včetně 5 % DPH, balného a poštovného. Tato částka nebude pro svůj velký rozsah zahrnuta do řádného předplatného.

V případě, že máte o výše uvedenou již druhou novelu vyhlášky zájem, nebo jste si zakoupili původní vyhlášku č. 1/1998 Sb., ve znění vyhlášky č. 296/1999 Sb., anebo si chcete zajistit stránkově kompletní ročník 2001, zašlete na adresu Moraviapress, a. s., Břeclav, U Póny 3061, 690 02 Břeclav, tel. 0627/305 195, fax 0627/321 417, závaznou objednávku s následujícími údaji: název firmy, příjmení, jméno, titul objednatele, adresa, IČO, případně rodné číslo, počet kusů, bankovní spojení a číslo účtu, telefon. Stejným způsobem si můžete objednat kompletní Český lékopis, tzn. vyhlášku Ministerstva zdravotnictví č. 1/1998 Sb., vyhlášku č. 296/1999 Sb. a připravovanou již druhou novelu.

Na základě závazné objednávky obdržíte zálohovou fakturu. Daňový doklad Vám zašleme spolu s dodávkou příslušné částky. Volný prodej bude zajištěn pouze v omezeném množství do vyčerpání zásob. Zašlete nám proto Vaši objednávku, pokud možno, co nejdříve.

Moraviapress, a. s., Břeclav
distributor Sbírky zákonů

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartuňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíránych výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částeck (první záloha na rok 2001 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částeck – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín:** ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno:** Výšehrad, s. r. o., Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořická 405; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihářství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriova knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Knihkupectví Šeríková, Ilona Růžičková, Šeríková 529/1057; **Napajedla:** Ing. Miroslav Kučerák, Svatoplukova 1282; **Olomouc:** BONUM, Ostružnická 10, Týcho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 19; **Pardubice:** LEJHANECK, s. r. o., Sladkovského 414, PROSPEKTRUM, nám. Republiky 1400 (objekt GRAND); **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** ANAG – sdružení, Ing. Jiří Vítěk, nám. Míru 9, Národní dům; **NEWSLETTER PRAHA:** Šafářskova 11; **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Náklupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60; **Praha 10:** Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhříněves, BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlél v době od začidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebírányh výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnická osoba), rodné číslo (fyzická osoba). Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.